

Pesamezne številke
Nava Din 1—
ob ne Din 2—

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18, uri s
datumom naslednjega dne ter stane
mesечно po pošti D 18—, za ino-
serstvo D 20—, dostavljen na dom
D 19— na izkaznice D 18—
izmeriti po dogovoru.

Naroča se pri oprezi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Postnina plačana v gotovini Cena današnje šte. 2 Din

TABOR

Pesamezne številke
Navadne Din 1—
ob nedeljah Din 2—

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon intern. št. 274.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, desno. Tele-
fon št. 24. — Št. št. poštnoštevnica
vzajem št. 11.357.

Na uredu biva danesja do 12
ure. — Rekopisi se ne vračajo.

Naslov:

Maribor, nedelja 1. junija 1924.

Leto: V. — Številka: 125.

Knjižnica liceja
Ljubljana

Politične konference v Beogradu.

Dolga seja radikalnega kluba. — Izpolnitev strankine organizacije. — Radi-
kalni odgovor na proglas opozicije.

Pristojbine za radio-postaje.
BEOGRAD, 31. maja. Minister za po-
što in telegraf je izdal novo uredbo o
pristojbinah za radio-telefonijo in tele-
grafijo. Po tej uredbi morajo lastniki
sprejemnih aparatov plačati enkratno pri-
stojbino 250 D, poleg tega pa mesečni
pavšal v znesku 150 D. S tem denarjem
se bodo krili stroški domačih oddajnih
postaj. Uredništva in informacijske pi-
sarne ter agenture, ki razpošiljajo dnev-
ne ali poslovne vesti, morajo poleg ome-
njenih pristojbin plačevati letno še poseb-
no pristojbino v znesku 600 Dinarjev.

Politični proces v Skoplju.
BEOGRAD, 31. maja. Včeraj je pričel
v Skoplju politični proces proti tamoš-
njemu hotelirju Tomu Topaloviću recte
Topalovcu, ki je obtožen, da je vzdrževal
zveze z bolgarsko - makedonskimi
četaši in Todorom Aleksandrovom. Sod-
ba bo izrečena najbrže jutri.

Znižanje tarif za inozemske pošiljke.
BEOGRAD, 31. maja. Poštno mini-
strstvo je znižalo tarife za inozemske po-
šiljke za 25 odstotkov. Znižanje stopi v
veljavno s 1. junijem.

Uspešen potek pogajanj z Madžarsko.
BEOGRAD, 31. maja. Pogajanja z
madžarsko v odsekih za potne liste,
vprašanja sekvistrov in glede prenosa
sedežev trgovskih družb dobro napredu-
jejo. V pravnem odseku je nastal zastoj,
ker v nekaterih vprašanjih ni prišlo do
sporazuma in čakajo delegacije na na-
daljne instrukcije svojih vlad. Upati pa
je, da bodo te težkoče v kratkem odstra-
njene in pogajanja uspešno zaključena.

BEOGRAD, 31. majnika. Politični
krogi so danes dopoldne z velikim zani-
manjem pričakovali sejo ožjega odbora
radikalne stranke. Tej seji se pripisuje
velika važnost, zlasti še, ker je bila skli-
cana v naglici še le včeraj zvečer za
danes dopoldne. Ožji odbor tvorijo vsi v
Beogradu bivaajoči člani glavnega od-
bora in vsi aktivni radikalni ministri.
Kolkor se doznavajo, je na današnji seji
prvi povzel besedo ministrski predsed-
nik Pašić, za njim pa je govoril skup-
ščinski predsednik Jovanović. Razprava
se je tkala v glavnem odgovora radi-
kalne stranke odnosno vlade na proglas
se opozicijskih strank. Zatrjuje se,
da bo ta odgovor sestavljen v mirnem
tonu in zlasti obzirno napram Hrvatom.
To stališče je po zadržanju poučenih kro-
gov zlasti zastopal predsednik narodne
skupščine Ljuba Jovanović. Seja je bila

opolodne prekinjena in se popoldne na-
daljuje. Na dopoldanski seji je bil tudi
izpolnjen glavni odbor. Za prvega
podpredsednika je bil izvoljen Ljuba
Jovanović, za drugega pa bivši minister
za javna dela Joca Jovanović. Ob enem
je bil izvoljen izvršilni odbor, ki doslej
v radikalni stranki ni obstojal. Za pred-
sednika izvršilnega odbora je bil izvo-
ljen Joca Jovanović, člani odbora pa so:
dr. Marković, Janković, dr. Grgin, Va-
za Jovanović in Ivković. Nadalje je bil
sprejet sklep, da ima v vseh važnejših
vprašanjih odločati edinole glavni od-
bor. Nekateri poslanci so zahtevali, naj
se Petrovića črta iz liste glavnega odbo-
ra, vendar pa do sklepa dopoldne še ni
prišlo. — Tudi opozicijske stranke so
dopoldne konference, na katerih so se
posvetovali o političnem položaju.

Vprašanje izmenjave velikih županov.

Zagreb—Ljubljana—Maribor.

BEOGRAD, 31. majnika. Vlada namie-
rava izmenjati nekatera velika župane,
med drugimi tudi v Zagrebu, Ljubljani
in Mariboru. Kot nasledniki so imenu-
jejo dr. Ivan Zuccon za Zagreb, dr. Vil-
ko Baltić za Ljubljano in dr. Otmar
Pirkmajer za Maribor. Zoper to spre-

membo zlasti protestirajo slovenski kle-
rikalci, češ, da smejo biti veliki župani
izključno uradniki, ki se niso politično
eksponirali (ala Brecl! Op. ured.) S tem
imenovanjem se je bavil tudi včerajšnji
ministrski svet, ki pa ni storil tozadev-
no nikakih sklepov.

Nesramnost Avstrijcev in Madžarov.

BEOGRAD, 31. maja. Pri ugotovitvi
dolgov zaveznikov Avstro-Ogrske ste

Avstrija in Madžarska predložili pri re-
paracijski komisiji ogromne svote, ki bi
jih morale plačati nasledstvene države.

Tako Madžarska zahteva samo za bivša
avstro-ogrška vojaška poslopja v Jugo-
slaviji odškodnino v znesku 20 milijard
dinarjev. Reparacijska komisija je seve-
da takoj uvidela pretrpanost teh zahtev
in je pozvala vse nasledstvene države,
da predložijo natančne navedbe z računi
glede objektov, ki so prišli v njihovo po-
sest. Naša vlada je poslala v Pariz in-
spektorja v poštenem ministrstvu, g.
Vrečka, z natančnimi instrukcijami.

**Gibanje proti francoskemu predsedniku
Millerandu.**

PARIZ, 31. maja. »Agence Fourori«
poroča, da je za nedeljo popoldan napo-
vedana plenarna seja levih skupin. Ver-
jetno je, da se bo razpravljalo o predlo-
gu proti predsedniku republike. O spre-
jemu tega predloga ni nobenega dvoma
več. Millerand je baje pripravljen, da ta-
koj odstopi in da pošlje obema zbornica-
ma poročilo. Brez dvoma bo ponudil
Herriotu sestavo kabineta.

Japonska protestna nota.

WASHINGTON, 31. maja. (T) Državni
tajnik Hughes je prejel danes protestno
noto japonske vlade proti priseljeniške-
mu zakonu. Državni tajnik si je prid-
ržal vsako odločitev, dokler se nota po-
polnoma ne prouči. Uradni krogi v
Washingtonu so proti ugoditvi japon-
skemu protestu, dočim je velik del jav-
nosti, predvsem duhovščina in trgovski
krogi na strani Japonske in ne odobra-
va postopanje kongresa.

BORZA.

CURIE, 31. maja. (Izv.) Sklepní tečaj.
Pariz 29, Beograd 6.95, London 24.70, Pra-
ga 16.60, Milan 24.70, Newyork 568, Dunaj
0.007960.

Politično obzorje.

Dr. Edvard Beneš.

Ob štiridesetletnici njegovega rojstva.

Dne 28. tm. se je češkoslovaška jav-
nost spominjala 40letnice rojstva seda-
njega zunanjega ministra in enega iz
med prvih češkoslovaških državnikov dr.
Edvarda Beneša.

Dr. Beneš je tip voditelja moderne de-
mokracije: žal da je tak tip posejen na-
redko in to je vzrok, da demokracija
boljbolj čuti svoje slabosti. Politika
dr. Benešovega kova odlikujejo temelji-
to znanje, močna volja, nezlomljiva po-
štenost. Obsežno znanje mu daje prepo-
trebno avtoriteto, a tudi možnost, da
najde najprimernejšo metodo za doseg
cilja, ki si ga zastavi; močna volja ga
vodi k dejanjem, ki niso nič drugega kot
v stvarnost izpremenjene misli, osebna
poštenost ga končno sili k temu, da ne
zamoči resnice in da je odkrit, napram
slabostim in krepostim mas. Za njimi ne
stoji nobena močna stranka, ki bi jo on
organiziral in ki bi se ravnala po njego-
vih direktivah. Dr. Beneš je v politiki
osamel in je le pro forma pripadnik iz-
vestne stranke. Toda ne pozabimo, da je
bila Masarykova realistična stranka kaj
neznatna v primeru z vplivom, ki ga je
imela in z delom, ki ga je izvršila. Dr. Be-
neš je izšel iz Masarykove šole in je bil
vse do razpusta član realistične stranke.
Bila je poseben tip stranke: okoli nje so
se zbirali tisti, ki niso videli v demokra-
ciji samega števila, temveč predvsem ka-
kovost. Bili so ljudje, ki so Masaryku in
tudi Benešu očitali, da sta demokraci-
čna intelektualci, ki hočeta ustvariti v

nji aristokracijo kasto. Taki očitki so
smešni. Oba sta storila za idejo demo-
kracije veliko več nego vsi, ki so videli
v nji prilizovanje množici. Demokracija
je ideja, s katero naj se pomore vsake-
mu človeku brez razlike. Demokratičen
biti znači služiti tej ideji, ne pa samo-
volji množice, ki sama nikoli ne daje
idej, ampak jih zmerom črpa od svojih
voditeljev. Masaryk in Beneš sta tudi
brez posebnih strank voditelja naroda,
ker mu dajeta ideje in smer.

Zgodovina češkoslovaškega naroda bo
navajala obe imeni v ozki zvezi. Masa-
ryk je mojster, Beneš učenec. Toda uče-
nec je dospel tako daleč, da je lahko so-
deležal pri najtežjih delih svojega uč-
telja. Sam je postal učitelj mnogim, ki
se hočejo naučiti politike. So ljudje, ki
politike ne smatrajo za nekaj, kar se da
naučiti, kar ima znanstveno podlago,
zahteva znanstvene metode in je podvr-
ženo občeljavni in pravstvenim načo-
lom. Tem — machiavellistom — ne more
biti učitelj ne Masaryk ne Beneš. Tudi
onim ne, ki se opajajo z mistično vero,
da bo nastal boljši svet, če le porušimo
sedanjega. Oba češka politika sta proti
političnemu hinavstvu in utopizmu. Dr.
Beneš je nedavno zapisal: Največja po-
litična naloga je, da spozna politično
realnost. Ideje so svet zase, realnost je
svet zase. Ni vsaka ideja za vsako real-
nost. Modrost je, spoznati in prebrati
razmerje med teorijo in prakso. Dema-
gogi, ki se prilizujejo masi, ker jo v
resnici sovražijo, tega ne spoznajo in ne

razumejo. Masaryk in Beneš sta antipo-
da demagogov.

Tudi dr. Beneš je sin preprostih sta-
rišev, doma iz Kožlan v plzenskem o-
krožju. Zrasel je v bednih razmerah in
se je z veliko težavo prebil skozi stu-
dijska leta. Kljub temu, da ni orjak po
telesu, je z nenavadno energijo prema-
goval vse težkoče. Študiral je v Pragi, v
Parizu, v Londonu in v Berlinu. V Di-
jonu je postal doktor političnih ved. Po
dovršeni študiji je 1. 1908 položil še
doktorat filozofije in postal profesor
nacionalne ekonomije na praški trgov-
ski akademiji. Njegovo ime je zaslovelo
med vojno. Odločno se je postavil na
Masarykovo stran. Bil je radikalen ta-
krat, ko je radikalizem imel izgleda za
uspeh, dočim so poprejšnji radikali v
čeških državnopravnih vprašanjih postali
oportunisti.

Ne bomo na tem mestu navajali, kaj
je storil in koliko je storil. Njegovo po-
litično delo med vojno in po vojni je
večalimani znano. Ob priliki, ko se spo-
minjamo Benešove štiridesetletnice in
izkazujemo odličnemu voditelju češke
demokracije dolžno spoštovanje, nam je
le povdariti, da nam daje njegovo miš-
ljenje, življenje in delovanje nešteto
vzpondbud k iskanju življenske resnice.
Od njega se lahko učimo, da politika ni
dogmatika in še manj revolucijska lite-
ratura. Politika je stalno iskanje naj-
boljšega v danem trenutku in v danih
razmerah.

Dr. Beneš je izšel iz socializma in je
se danes socialist kakor Masaryk, a tak
socialist, da ima proti sebi vse ortodok-
sne marksiste in primordij-strankarje
rdeče in rtrardeče barve. Njemu je
jasna misel več nego bobneča fraza, tre-
zno proučevanje sedanjosti več nego v megli

zavita bodočnost. Zakaj jasna misel rodi
uspešna dejanja in na zdravi sedanjosti
sloni tudi boljše bodočnost. Velik kome-
dijant je človek, kadar postane »zoon
politikon«, pa naj si natika maske to ali
one barve. Masaryk-Beneševa politična
filozofija ne obožuje »česar, veruje pa
v to, kar je pod najboljšimi pogoji iz-
vedljivo. Mogoče je preurediti svet in
odstraniti mnogo krivic, toda ne v šestih
dneh; človek ne ustvarja novega reda s
samimi besedami, temveč z dejanji in
zopet z dejanji. Za dejanja pa je treba
dovolj časa in jasnega prevdarka, zakaj
vsi vemo, da se nepremišljeno dejanje
zmeraj maščuje.

S slepo vero v resničnost svojih sek-
tarskih dogem opojeni komunisti napa-
dajo Masaryka in Beneša iz istih razlo-
gov kot oni, ki iz same komedijnosti in
egoizma ne marajo stopiti korak naprej.
Z neko mržnjo opazuje oba državnika
pri delu čreda, ki se obupno lovi od pa-
stirja k pastirju, pripisujoč svoja raz-
čaranja vsemu drugemu, le svojim čred-
nim nagonom ne. Toda duh Masaryk-Be-
neševa demokracije zmaguje. On je dal
obliko češkoslov. državnosti, sedaj pa
prodira dalje v življenje srednje Evro-
pe, pripravljajoč nove možnosti.

Dr. Beneš je prekorachil 40. leto. Ne-
zlomljiva energija je v njem, jasno mu
zre oko v bodočnost. Kar je storil v zad-
njih 10 letih, je izročeno zgodovini. Za-
zda mu ne more biti žal, da je živel
Trpljenje se mu je izpremenilo v radost.
Uspehi je poplačal delo. Od štiridesetlet-
nisa dalje ga čakajo nove možnosti, no-
vi uspehi. Rezultat takega življenja je
vreden zavdanja, toda zavdanje je
znak slabosti. Močni posnemajo močno
in si odkrivajo lastne vzore. Pojdimo z
Benešem in ne bo nam žal. I-u

Politične vesti.

* **Državni udar?** V četrtek popoldne je izšel manifest opozicije, podpisan od Davidoviča, Korošca in Spahe (stranke teh treh gospodov štejejo komaj 31 + 24 + 18 = 73 poslancev), in ne podpisan od Radičevcev, zemljoradnikov, džemijeta in drugih skupin, katerih glasove sta si lastila Korošec in Davidović. To predvsem poudarjamo, da se vidi, ali imajo ti trije gospodje pravico govoriti v imenu takozvane večine parlamenta. Tu imenujejo gospodje zaključeno zasedanje narodne skupščine državni udar, češ da pomeni izigranje ustave in principa parlamentarizma. — Negirajo, da je imel kralj pravico zasedanja zaključiti. Člen 52 ustave pa pravi jasno in razločno, da: »Kralj sklicuje narodno skupščino k rednemu ali izrednemu zasedanju, onostvarja in zaključuje seje osebno s prestolno besedo ali preko min. sveta s poslanico ali ukazom. Ukaz, s katerim se zaključuje zasedanje, mora vedno vsebovati tudi naredbo za dan novega sklicanja.« Mislimo, da je besedilo ustave dovolj jasen odgovor na trditve opozicije. Zaključeno zasedanje skupščine je izvršeno popolnoma v okviru ustave; ustava ga predvideva in opredeljuje in ustava ne daje opoziciji nikakršne pravice, da imenuje zaključek zasedanja »revolucijo ali državni udar odzgoraj«. Če pa gospodje od opozicije govorijo o našem principu parlamentarizma, jih treba prašati: ali bi ne bilo rušenje parlamentarizma še bolj, če bi se ugodilo njihovi želji po izvenparlamentarni vladi? Oni pravijo, da bi bili edini parlamentarni izhod položaja. In vendar se je proti temu izrekla večina vseh strank. V pol. igro vloge ne paradoksi, ampak politične činjenice. Te so govorile proti temu, da bi bil v danem momentu opozicijski blok, katerega polovico tvorijo radičevski republikanci, mogel dobiti vlado. Zato je preostala edino možna kombinacija: vlada Pašić-Pribičević. Ker volitve tekom poletja niso bile oportune, a se na drugi strani mora vzdržati kontinuiteta v upravi države, je bilo treba skupščino odgoditi in do drugega termina za novo sklicanje položaj razčistiti. Ako bi bili šli v volitve že sedaj, bi se bilo pokazalo, da večina naroda gleda na položaj tako kakor oba vladni stranki.

* **Proglas vlade.** Na znani proglas opozicije bo vlada izdala svoj manifest, v katerem bo ugotovila, da ima dejanski opozicijski blok v skupščini komaj krog 75 poslancev, vlada pa brez manjših strank 124. V večino opozicijskega bloka se ne morejo računati radičevci, ki so posebna skupina in tudi niso podpisali manifesta opozicije. Sploh pa nastaja v vrstah opozicije vedno večja zmeda. Zemljoradniki so odločno za to, da se store energični koraki proti Radiču in njegovi protidržavni propagandi.

M. Kovačič:

Jugosloveni ali SHS?

(Konec.)

Nadaljnji kriterij za razločevanje narodov so njih šege in navade. Da so z ozirom na nje Srbo-Hrvati enota, ni treba dokazovati; tega dejstva ne more utajiti niti najzagrizenejši nasprotnik jugoslovenskega narodnega jedinstva. Zaslugo na tem imajo Turki, ki so s svojim nasiljem povzročili, da je naš narod srbskega in hrvatskega imena ostal etnografski tako svež, nekaj tudi cerkev, ki je pri njem igrala vse drugačno vlogo nego pri Slovencih (pravoslavje ni bilo nikoli protinarodno, v Bosni in Hercegovini je bil katoliški frančiškanski red najbolj zaščitnik krščanske raje). Kako pa je s šegami in navadami Slovencev? Danes jih res ni več takih, kakršne najdemo še sedaj v južnih jugoslovenskih krajih; to pa zato, ker smo Slovenci sicer bili res tudi tlačani, a vendar nismo v kulturnem oziru nikoli od tega tlačanstva utrpeli toliko, kolikor naši južni rojaki v turškem robstvu; stali smo marveč že dolga stoletja pod vplivom Zapadne Evrope ter njene kulture in imamo celo dokaze, da je slovensko slovstvo od svojega postanka skoro vedno korakalo sporedno z zapadno-evropskim. Če pa primerjamo s sedanjimi

Schicht

Pravo Schichtovo-milo z znamko „Jelen“

je že 60 let znano kot najboljšo in najizdatnejšo od vseh vrst pralnega mila.

Pravo samo z imenom „Schicht“ in znamko „Jelen“!

* V italijanskem parlamentu je prišlo v seji dne 30. maja med socialisti in fašisti do spora in končno do pretepa, vsled česar se je morala seja zaključiti.

* V Nemčiji bo menda danes 31. maja pod dr. Marxom sestavljena nova vlada. Nemški nacionalci ne vstopijo v to vlado, pač pa jo bodo podpirali soc. demokrati.

* Na Francoškem bo jutri 1. junija Poincaréjeva vlada v celoti podala ostavko. Istočasno se sestane tudi novo-voljena francoska zbornica. Nova vlada se bo predstavila zbornici predvideno dne 10. junija.

* V Angliji se je Macdonaldova vlada še vzdržala. Konzervativci so jo hoteli vreči s predlogom za znižanje plače delovnega ministra z ozirom na njegove neuspehe. Vlada je pri predlogu stavila vprašanje zaupanja. Ker je večina liberalne stranke pod Asquithom glasovala za vlado, je predlog propadel in Macdonaldova vlada še ostane.

* O bivanju Rykova v Italiji prinašajo ruski in italijanski listi zanimive podrobnosti, ki kažejo, kako se mora skrivati predsednik sovjetske vlade in Lenjinov naslednik. Rykov se je mudil čez mesec dni v Italiji, ne da bi kdo vedel o tem kaj zanesljivega, izvzema najozži krog ljudi. Pot v Italijo mu je pripotočil Čičerin, ki se je svojčas v Genovi tako navdušil za italijansko politiko, da se mu je Rykov zdel najvarnejši v zavetju fašistovske policije. (Kako lepo se pač ujema ekskluziv!) Prihod Rykova v Italijo je ostal največja tajnost. Potoval je pod imenom inženerja Aleksandra Popova. Spremljala sta ga dva tajnika, z njim pa je tudi potovala njegova žena. V Sorrentu se je Rykov naselil v »Albergo Vittoria«. Sorrentska policija je bila seveda natančno poučena, kako naj varuje dragocenega ptica. V istem hotelu se je nastanilo več policijskih agentov, ki so se menjavali, da niso bili drugim gostom sumljivi. V Sorrentu je Rykov ostal 32 dni. Enkrat na teden je sprejemal kurirja iz Rusije. Ko se je vozil na čolnu, so v bližini krožili policijski agenti, preoblečeni v čolnarje in ribiče. Tako je fašistovska Italija edina lahko nudila varno letovišče predstavljatelju tiste politične struje, ki so jo fašisti doma v Italiji pobili z ognjem in mečem. Rykov pa se je prepričal, da je za komunističnega državnika vsaka policija dobra, če je le kar najbolj policijska.

mi šegami in navadami Srbohrvatov poročila o naših in to iz one dobe, ko je bilo slovensko ljudstvo približno na oni stopnji, na kateri je bil še do nedavno večji del našega naroda srbskega in hrvatskega imena, iz naše »junaške dobe« (n. pr. poročila Valvazorjeva), potem bomo morali ugotoviti, da med tedanjimi slovenskimi in sedanjimi srbohrvatskimi običaji ni velike oziroma čisto sploh nobene razlike. To hoče reči, da so naši sedanji etnografski razliki krivi Turki, da pa zaradi tega ne smemo hoteti, da bi ostalo tako še tudi dalje, ker smo v resnici eno in isto — enoten narod jugoslovenski.

Inako kakor s šegami in navadami, je tudi s takozvanim tradicionalnim slovstvom, to je z narodnimi pesmimi, epskimi in lirskimi bajkami, pravljicami, pripovedkami, poslovecami, ugankami. Med Srbohrvati v tem oziru ni nič, česar ne opaziti razlike; narodno blago je skupno pripadnikom vseh treh konfesij, tako da ga tudi dober poznavalec ne more razlikovati, je-li »srbsko« ali »hrvatsko«. Le če so, recimo, v epskih narodnih pesmih omenjena imena, more določiti njih provenienco. Pri Slovencih je tudi tozadevno označiti kulturni vpliv zapadne Evrope; sicer pa še danes živi mnogo narodnega blaga med slovenskim ljudstvom. Da ga pri nas ni več toliko in da ni takšno kakor pri južnih

Popravite krivičnosti brezsmiselnih odredb!

Iz učiteljskih vrst smo prejeli:

Mnogo slišimo v nedostatkih in krivicah pri preveč uradnikov, a višek vsega pa je odredba o draginskih dokladah in odmeri stanarine v učiteljskih vrstah.

Učitelj-voditelj mora prevzeti razred, mora opravljati vse voditeljske posle, mora pri ostalih učiteljih na šoli hospitirati, a ne prejema ne pare funkcijskih dokladov. Ako ima brezplačno uradno stanovanje, potem se mu odračuna stanarina.

Z uradniki poročene učiteljice ne dobe nobene stanarine ter prejema samo polovico draginskih dokladov. Z neuradniki poročene kolegije dobivajo, ne oziroma se na premoženjske razmere njih mož, polno stanarino in polno draginsko doklado.

Napram tem so prikrajšani tudi neporočeni učitelji in učiteljice, ker ti dobe samo 75 odstotkov stanarine, tudi če so na voditeljskih mestih.

Ako ima žena drž. nameščenca kak postranski dohodek, ki znaša mesečno 200 D, mož za njo ne sprejema rodbinskih dokladov, ako pa ima mož državne uslužbenke milijonske dohodke, prejema žena polno stanarino in polno draginsko doklado.

Vsak rodbinski član v državni službi, ki živi v skupnem gospodarstvu, ima pravico do polne stanarine in do polnih draginskih dokladov, izjema je edino žena-uradnica. Ta izgubi vsled te brezsmiselne odredbe mesečno 600—700 D.

Kakor doznavamo ob sprejemu tega dopisa, je posetil dne 23. tm. izvršilni odbor UJU finančnega ministra ter mu predložil sledeče zahteve: 1. Radi takojšnjega izplačila difference na nove plače od 1. oktobra 1923 do 30. aprila 1924 po čl. 249. činov. zak. 2. V zadevi polne osebne draginske doklade, z drž. uradniki poročenih učiteljic. 3. V zadevi enotnih drag. dokladov in ukinjenja razlike teh po razredih. 4. V zadevi poviška prejemkov upokojenecev najmanj za 100 odst. iz kredita, ki ga je odobrila narodna skupščina. G. finančni minister je deputaciji podal obširen odgovor o vseh teh vprašanjih ter poudarjal, da se že dalje časa

naših rojakih, temu je iskati v okolščini, da je Slovencev že davno minila njih gori omenjena »junaška doba«, ki je segala pri Bosancih in Hercegovcih še notri v zadnje četrstoletje preteklega veka, v srbskih krajih, osvobojenih izpod turške vlade v balkanski vojni 1912—13. pa še v naše stoletje. Če pa primerjamo zapise slov. narodnega blaga z zapisi srbohrvatskega, potem je mogoče ugotoviti le eno: med obojimi ni razlike, vsaj ne tolike, da bi morala smatrati kot vzrok za ločitev njegovih nosilcev v razne narode. Sicer pa najjasneje dokazuje, kako »slovenske« so »srbijske« narodne pesmi, da jih pojejo naši fantje, vrtniški se iz vojaške službe v južnih krajih naše države, kakor domače; narobe sem slišal v Skoplju peti po tamošnjih domačinah naš »Regiment...« Če bi ne bilo toliko sorodnosti med nami, kolikor je, bi bili to nemogoči pojavi, komur to ne pove dovolj, temu ni pomagati.

Tudi z antropološkega stališča ni povoda za ločitev Jugoslovenov v tri narode; ako pa bi hoteli s tega vidika poskusiti cepitvenje, potem bi prišli do rezultatov, ki bi osmešili separatistično stremeljenje: pri merjenju lobanj bi namreč morali ugotoviti, da je večja razlika med Srbom, recimo, iz Banata in iz Dalmacije nego med slednjim in dalmatinskim Hrvatom. Enako so si v tem

bavi s temi zadevami, ki jih radi finančnih težkoč ni mogoče takoj urediti. Obstojajo tozadevno trije načrti. Kateri bo prodril, ne more reči in je to odvisno od vsote, ki jo bo pokazal proračun. Glede dokladov poročenih učiteljic je nameraval finančni minister izplačati te v polnem obsegu najprej onim v mestih, pozneje pa, ko bodo sredstva na razpolago, tudi onim na deželi. Temu se je uprl minister prosvete, ki je zahteval izplačilo za vse brez razlike. Čim bodo sestavljeni točni proračuni, bo takoj ukrenil vse, da se zadeva uredi. Glede upokojenecev je izjavil, da smatra to za najnujnejšo zadevo ki bo najprej rešena. Upamo, da ostane finančni minister mož beseda.

Dnevna kronika.

† Kmetijski svetnik Ivan Belle.

Ena najmarkantnejših oseb v naši javnosti, kmetijski svetnik in ravnatelj kmetijske šole v St. Jurju ob J. z. g. Ivan Belle, je dne 30. maja. pop. v Gradcu v bolnici zatisnil oči. Bolehal je že delj časa, pred 4 meseci je šel iskati zdrav v celjsko bolnico, minolo sredo pa v spremstvu žene in sina v Gradec.

Rojen 11. maja 1867 v Kostanjevici se je po študijah posvetil gospodarski veštin in je postal eden najodličnejših gospodarskih strokovnjakov, ki ga pozna cela Slovenija, vsaka vas, ki je pa znana tudi izven Slovenije. 18 let je bil potovalni učitelj pri mariborski vinarski in sadjarski šoli, potem nekaj časa kletarski nadzornik, ob ustanovitvi in odprtvi kmetijske šole je bil imenovan za ravnatelja tega takrat edinega slovenskega kmetijskega učnega zavoda na slov. Štajerskem, ki ga je dvignil s svojo energijo in s svojimi bogatimi znanjem na odlično višino.

Poleg svojega bogatega dela na zavodu je žrtvoval svoje proste ure in tudi mnogo ur svojega spanja pisanju poljudnih gospodarskih člankov in knjig. Njegovo »Sadjarstvo« je edina knjiga svoje vrste, v rokopisu je zapustil »Vino-gradništvo« in knjigo o uporabi sadja. Sodeloval je pri nešteti gospodarskih listih, objavljal pa je svoje poučne spise tudi rad v političnih listih.

Za svoje zasluge je bil že pred časom odlikovan z redom Sv. Save III. razreda. Splošno priljubljen, mož, ki menda ni

ozirom bližji Slovenci s Hrvti iz banovine nego s Hrvti, recimo, iz Hercegovine. Poskusiti tedaj ločitev iz antropoloških ozirih bi bilo brezplodno antipanje.

Nekateri iščejo kriterij za ločitev v razne narodnosti i v verah. Med Slovenci in Hrvti je seveda tako iskanje brezuspešno, kajti slovenski protestanti in katolinci so številčno prešibki, da bi odločevali proti groso slovenskih katolikov, konfesiji, ki ji pripadajo tudi Hrvti. Pač pa se smatra pri separatistih vsak pravoslaven Srbohrvat za Srba. Je-li to upravičeno? Desavuiralo je take nazore celo n. pr. oficijelno avstrijsko ljudsko štetje l. 1900, ki je našelo v Dalmaciji več Srbov nego Pravoslavnih, kar pove, da so se priznali za Srbe tudi katoliki, nasprotno pa je bilo tedaj na Hrvatskem krog 2.000 Srbov manj nego pravoslavnih, kar hoče reči, da so se pravoslavci priznali za Hrvate. Naravnost smešna pa postane ločitev po veri, če pomislimo, da je veliko število Srbohrvatov tudi muslimanske vere. So-li oni Srbi ali Hrvti? Sicer pa pogledimo svoje severne sosedo in se učimo od njih: so mar katoliki slabši Nemci od protestantov? Nikomur se pri Nemcih ne rodi taka misel, samo Jugosloveni si hočejo privoščiti luksuz in izločiti po veri iz sebe poseben narod Srbov.

In še nekaj nas baje razdvaja: cirilica! Mimogrede omenjeno je srbska cirilica!

imel sovražnikov na svetu, je zapustil soprogo in dva sinova, zapustil zavod, kateremu je z ljubeznijo posvetil vse svoje sile, zapustil narod, ki ga je iskreno ljubil.

Njegovo truplo bo prepeljano iz Grada in — kakor čujemo — položeno v rodbinsko grobnico rodbine Kukec v Žalcu, iz katere odlične rodbine je njegova gospa.

Večer Tebi spomin, veliki pokojnik!

Mariborska oblast in šolstvo.

Prejeli smo: V 21. številu »Učiteljskega« se nekdo huduje nad »maloštevilni« člani učiteljskega, ki se iz »lokalnega patriotizma in personalnih ozirov zavzemajo za ločitev prosvetne uprave.«

Naj gospodje ne bodo hudi, ampak obmejno učiteljsko vpljv vseni pojasnilom ne more prav verjeti, da bi bila boljše skupna šolska uprava, ker pač več da na vzgled, kakor na lepe besede in baš prvi ne govore posebno za skupno upravo. Zagotavljamo Vas, da ako bi tukaj ne imeli toliko lokalnega patriotizma, kakor ga imamo, ter bi se zanašali samo na milosti iz Ljubljane, bi bilo naše obmejno šolstvo še slabše. Iz personalnih ozirov sicer tudi pri delitvi uprave ne pričakujemo nobenih koristi, a v Ljubljani že vedo, da se da tudi tukaj kaj doseči.

Smola pa slej ko prej za ločitev šolske uprave od politične, a to po oblastih in še več, zahtevamo tudi, da šolski upravi načeljuje šolnik, kar se do sedaj ni vedno zgodilo. V skupnih šolskih zadevah Slovenije naj postopata načelnika obeh šolskih oblasti enotno, v katero svrhu se izvoli iz obeh oblasti poseben odbor.

— Smrtna kosa. V Kranju je v četrtek pop. umrl veleindustrijalec g. Vinko Majdič, star 67 let. Bil je odličen narodni delavec, vrl naprednjak, vzoren gospodar. Blag mu spomin!

— Odkritje spominke plošče pedagoga Davorinu Trstenjaku se vrši na njegovi rojstni hiši na Krčevinah pod Humom pri Ormožu na binkoštni ponedeljek, to je 9. junija 1924 ob 14. uri. Slavnostni govor bo imel g. profesor Skavič iz Zagreba. Na sporedu so še drugi govori, petje, godba in ljudska veselica v senčnatem gaju pri Trstenjakovem domu. Zunanji gostje obedujejo v Ormožu. Za obed se naj vsak prijavi pri svojem društvu. Društva pa naj naznačijo skupno število udeležencev pred sedelniku Ormoškega Uč. dr. (učitelj Josip Rajšp, Ormož) do 7. jun. Za ev. prenočišče se je istotam oglasiti najpozneje do 5. junija, sicer pa je železniška zveza zjutraj in dopoldne od vseh strani ugodna. Opozorja pa se na novi vozni red, ki je veljaven od 1. junija t. l. naprej. Skupni odhod iz Ormoža na Krčevine je ob 13. uri. — Odbor.

lica najidealnejša grafika, ki na svetu obstoji. A negleda na to bi zopet hotel vprašati: mar se Nemci hočijo med seboj radi tega, ker nekateri pišejo z latinsko, drugi pa s frakturo? Nikoli se ni bilo tega slišati! Želati bi sicer bilo, da srbski del našega naroda opusti cirilico in se poprime latinsko, s katero pišejo že celo Japonci, Kitajci in Turki, vendar bi bilo smešno, hoteli jih izločevati radi cirilice iz jugoslovenske narodne celote kot poseben narod; dokler tega ne bodo storili prostovoljno, iz lastnega nagiba, se bo pač vsak iskren Jugosloven nanj cirilice in zdi se mi le še vprašanje par let, da jo bomo čitali vsi, kakor danes čitamo gajico.

Ako bi koncu rekapituliramo, pridemo do zaključka: Zgodovina, bodisi obča bodisi slovenska, nam kaže smer, da stanuje na geografsko celoto tvorečem ozemlju edinstven narod Jugoslovenov, ki ga družijo jezik ter njegove šege in navade, ki ga ni mogoče ločiti v več raznih narodov niti z antropoloških razlogov niti radi njegovih različnih ver in pisav. Treba je le, da to, kar nas je večinoma po tuji krivdi polagoma oddaljalo, z dobro voljo popravljamo in da ne naglašamo vedno tega, kar nas trenotno loči, nego da delamo z združenimi močmi na to, da bodo veljale o našem narodu v nacionalnem pogledu svetopisemske besede o enem hlevu in enem pastirju.

— Imenovanje. Za zdravnika v javni bolnici v Celju je imenoval minister za narodno zdravje g. dr. Jakoba Turka.

— Sekvestracija nad pivovarno Union je ministarstvo ukinilo.

— Razpis službe. Inspektor ministrstva za narodno zdravje je razpisal službo okrožnega zdravnika za zdravstveno okrožje Sv. Trojica v Slov. gor. Opozorjamo na tozadevni razpis v Uradnem listu.

— Polovična vožnja za turiste. Prejeli smo: Na prošnjo srbskega planinskega društva v Beogradu in ostalih turistovskih društev v naši kraljevini je gospod Minister Saobračaja s svojim odlokom M. S. br. 6232 z dne 1. maja 1924 odobril povlastico vožnje po polovični ceni na državnih in od nje obratovanih lokalnih in malih železnicah, članom oblastveno prijavljenih planinskih in turistovskih društev in klubov, odnosno njihovih podružnic, kadar potujejo v skupinah po najmanj pet članov po kraljevini o priliki društvenih ekskurzij ali izletov. Društveno, oziroma podružnično vodstvo mora prijaviti vstopni postaji izlet najkasneje 24 ur pred nastopom potovanja in navesti število izletnikov. Ena prijava sme obsegati najmanj 5, največ 9 članov. Če je več izletnikov, mora biti za vsakega 9 članov po 1 prijava. Postaja žigosa prijavo in jo vrne vodji, kateri jo mora pri blagajni in pri pregledu voznih kart pokazati ter po končanem potovanju oddati ob enem z voznimi kartami. Vsak član se mora nepozvan izkazati s člansko izkaznico kakega planinskega ali turistovskega društva in s sliko, ki izpričava njegovo identiteto. Otroci ne uživajo razven tarifarnega nobenega nadaljnjega popusta. Prekinjenje vožnje je nedopustno v okviru saobračajne uredbe.

— Za izboljšanje sodstva. Na včerajšnji seji min. sveta je vlada osvojila predlog ministra pravde dr. Grisogona, da se takoj pregledajo zapori po vsej državi. Namen tega je zlasti, pospešiti preiskave, ki so se vsled pomanjkanja sodnikov zavlekale, kar je opaziti zlasti v južnih krajih. Na ta način se bo preprečilo, da se aretiranci ne bodo več predolgo zadrževali v zaporih. Pri tej priliki se mora preiskati tudi vse pritožbe in nedostatke v posameznih zaporih.

— Lepota? Svežost? Mladost? Pri ljubljani vnaniščina? Vse to si lahko prihranite in zabranite prerano ostarelost edino z racionalnim negovanjem vašega obraza, vašega telesa, vaših las in zob! Izvanrednega delovanja so že čez 25 let priljubljeni Elza-preparati za negovanje lepote: Elza-obrazna in kožo obvarujoča pomada (2 lončka s pakova njem in poštnino 25 dinarjev). Elza pomada za rast las (2 lončka s pakovanjem in poštnino 25 dinarjev). Elza ličje milo (4 kose s pakovanjem in poštnino 40 dinarjev in 10% doplatka in preparati kakor Elza cvet za lase, Elza za lase, Elza-voda za usta, Elza-voda za usta, Elza-kolonska voda itd.; adresa: Lekarnar Eugen v. Feller, Stubica Donja, Elzabrg št. 201, Hrvatsko.

— Izvoz naših vin v Čehoslovaško. Minister trgovine in industrije g. dr. Krizman je dosegel s čehoslovaško republiko sporazum glede izvoza naših vin v Čehoslovaško. Dogovorjeno je, da se od 25. jun. dalje izvozi v Čehoslovaško 110.000 hl vina brez kompenzacije. Pojasnila dajejo Trgovske zbornice.

— Nesreča na šolskem izletu. Prošlo sredo je priredilo učiteljsko iz Sevnice s šolskimi otroci majniški izlet na Graško goro pr. Blanci, kjer je znana romarska cerkev. Ne da bi učitelji vedeli, je splezalo nekaj učencev v zvonik, dva pa sta od spodaj sedela ter gledala početje svojih tovarišev. Nenadoma pa se je z line okružil kameniti okvir, ki je padel na spodaj sedeča dečka s tako silo, da je enemu, 12 letnemu sinu posestnika Ant. Krevlja zdrobil lobanjo in je obležal na mestu mrtav, drugi pa je bil na glavi hudo poškodovan.

— V krašnem kraju na deželi v mariborski oblasti je razpisano nadučiteljsko mesto. Mlad učitelj bi imel tam lepo polje za delo na kulturnem polju (pevski zbor itd.). Kdor izmed gg. učiteljev bi se zanimal, naj se obrne na naše uredništvo pod »Napredek«.

— Čaruga in moda. Kar je bil za Evropeo Tutankhamen, za Zagreb Pašije-

vič, to je za Osijek Čaruga. Danes je Osijek poln samih Čarug. Čaruga in Čaruga, kamorkoli se človek okrene, naleti na Čarugo. Bili v Osijeku in ne videti ali slišati o Čarugi, bi bilo isto, kakor biti v Rimu in ne videti papeža. Toda to še ni vse. Vsekakor izgleda, da bo nastala moda, specialna Čarugova moda. Za enkrat je slavno ime Čaruga prodrlo do restavracij. Včeraj se je na jedilnem listu neke osiješke restavracije pojavilo — Čaruga meso! Samo tega še je treba, da se začno dame oblačiti po Čaruginem vzorcu. Zamislite si nežno damo z »zapestnicami« a la Čaruga. Seveda z zlatimi, ne železnimi. Glasovita osiješka plavuša, ki je poslala Čarugi ljubavno pismo, nosi te »zapestnice« že tudi na rocu, pa bo z njimi sigurno tudi okinčala zunanji del telesa. Gospodje bodo začeli vezati brke kakor Čaruga, deca pa bo dobivala za Božič mesto svinčenih vojakov — Čarugovo bando. Mlade deklice se bodo frizirale na plavušin način. Z učenih nosov bodo izginile okrogla očala s koščenimi okvirom, a mesto njih se bodo pojavili zlati čikerji z verigo itd. itd.

— Strašna eksplozija v Bukarešti. V predmestju Bukarešte je v noči od 28. na 29. maja eksplodiralo več projekttilov municijskega skladišča, vsled česar je zletela v zrak tvornica za smodnik ter pirotehnične delavnice. Eksplozije so trajale več ur, razbile po mestu vse šipe ter ob periferiji razrušile več hiš. Kraljevi grad Cotroceni, ki je oddaljen približno 500 m od kraja nesreče, je bil zelo poškodovan. Prebivalstvo je izpraznilo del mesta ter pobegnilo v centrum. Kralj Ferdinand se je v spremstvu vojne ministra podal na kraj nesreče ter se požaru preveč približal. Vojni minister ga je pozval, naj se odstrani. Temu se ima kralj zahvaliti, da je ostal pri življenju, ker je kmalu po njegovem odhodu eksplodiral drugi projekttil, ki bi ga mogel raztrgati. Vzrok nesreče je doslej še nepojasnen. Škoda celja na 2 milijardi lejev.

KARO-čevlji

Maribor, Koroška c. 19.

Dopisi.

Št. 11. Gradba nove ceste Št. 11—Sladkivrh prav slabo napreduje. Nekaj je temu krivo podjetje, ki delavcem obljublja visoke mezde, plača pa malo, na drugi strani pa socialdemokratska »stavbinska unija«, v Celju, ki ne zna ščititi interesov delavstva. To se je pokazalo zlasti v minulem tednu. Hrvatski delavci so zahtevali od podjetnika, naj jim plača obljubljeno mezdo. Ker niso nič dosegli, so začeli stavkati. Potom stavke bi bili morda dosegli svoje pravice, če bi jim ne bili padli v hrbet socialdemokratski »stavbinci«, ki so šli kljub temu delat. Ko so Hrvatje uvideli, da je v takih razmerah ves trud zamanj, so v petek zvečer pobrali šila in kopita ter odrinili domov. Tako je ostalo podjetje brez delavcev in zgradba ceste se bo zavlekla za begve kako dolgo. Domačini za plačo 2—3 Din. na uro nočejo delati, Hrvatje pa se tudi ne bodo dali več za nos voditi. Prosim, da se za stvar pozanimajo merodajne oblasti v Mariboru in v Ljubljani, celjskim socialdemokratom pa priporočamo, naj raje pustijo delavstvo v miru, ker njihova organizacija ni za nič in delavstvu le škoduje. Obrnili pa se bomo na Samostojno strokovno delavsko »Unijo« v Ljubljani, da organizira pri zgradbi ceste zaposleno delavstvo, ker bo drugače znala ščititi interese delavcev, kakor vidimo to v Čeršaku in Slavkemvrhu.

Čeršak! — Ubogi Čeršak! Tako zaključuje svoj jezerjado o Čeršaku v zadnjem »Slov. gospodarju« znani dopisnik iz Št. 11ja v Slov. goricah. Da, da, učeni gospod! Spoznanje bo prišlo prepozno, toda za one, ki vam še danes, po vseh vaših blamažah in neuspehih vaše figarko-tigrovske politike slepo verujejo. Razumemo vas in vemo, da vam je hudo, da je večina nas že spregledala in vam obrnila hrbet. Tista o brezverstvu

in protiverstvu je pa že tako obrabljena, da v Čeršaku že prav nič več ne za-leže in si jo brez skrbi lahko zataknete za klobuk in se žujo sprehajate po Št. 11ju, kjer še kaj dajo na tako mast. Če nam pa pokažete tisti falote, ki so sprejeli take Judeževe groše — izvzemši od vas!! vam damo častno besedo, da jih v 100 kratnem iznosu poklonimo vašemu agitacijskemu fondu. Torej na dan z imeni. Če tega ne dokažete, ste čisto navadni goljufi in separji, ki lažete po »krščanski« listih.

Sv. Lovrenc na Pohorju. Pri nas je še polno nemškutarskega duha. Gostilna »Pri kolodvoru« ima še danes v svojih lokalih samonemške liste in nobenega slovenskega, pa se s tem še ponaša. Dobro bo, si tako gospodo malo do obisti pogledati.

Iz Ptujске gore. Zavod šol. sester v Št. Petru pri Mariboru je imel dne 22. tm. izlet na Ptujsko goro pod vodstvom č. sester in g. kaplana. Po maši so jo ubrali v gostilno Horvat, kjer so se človeku nudili kaj čudni prizori. Mali pivci, in skoraj pred vsakim 1/2 l piva ali vina, so se zabavali prav veselo in se obnašali prav po gostilniško. Neka 9—10 letna punca je vprašala gostilničarja koliko stane pol litra vina; ko je slišala odgovor, je prav močito zahtevala: »Dajte boljše za 22 K«; zopet druga se je tovarišici pred gostilno pohvalila: »Ti, osemdeset kron sem imela, pa že 40 zapila«, in vse to pod nadzorstvom č. sester. Le škoda, da nam ni bila dana prilika videti, kakšne posledice so sledile precejšnjemu številu izpraznjenih steklenic. Ko se je nekdo nad tem početjem zgražal, se je g. kaplan opravičeval, da se ne da drugače napraviti, da njemu ni znano, da bi bilo uživanje alkoholnih pijač na izletih prepovedano; a g. kaplan, to se vam ne da opravičiti! Ne smete se čuditi, če boste na vprašanje: »kde si bil prvi pijan«, dobili poleg dosedaj običajnega odgovora: »ko sem bil pri sv. birmi«, tudi odgovor: »ko ste nas g. kaplan peljali na izlet«. — Opazovalec.

Sv. Andraž v Haložah. Ne iz strahu pred inteligentnimi dopisniki v »Sl. Gospodarju«, kakor tudi ne pred grožnjami: »dem verfluchten Kerl werden wir sehen helfen«, ampak edino resnici na ljubo izjavljamo, da nisem dopisnik članka: »Št. Andraž v Haložah«, priobčenega v »Taboru« dne 11. maja 1924 v številu 108, kakor sploh nobenega članka v navedenem dnevniku. Cenjeno uredništvo prosim, da mi blagovoli to lojalno potrditi. Tone Polak. (Op. ur.: Rade volje potrjujemo, da od g. Ant. Polaka nismo prejeli še nobenega dopisa, razun gori objavljenega).

Šoštanj (Polzela). 40 učiteljskih iz Maribora priredi ob priliki izleta v Savinjsko dolino dve glasbeni akademiji in sicer: V soboto, dne 31. maja ob 8. uri zvečer v Šoštanju, v dvorani hotela Union. V nedeljo pa, dne 1. junija t. l. na Polzeli v dvorani g. Cimpermana ob 3. uri popoldne. Savinčane opozorjamo na redki glasbeni prireditvi. Sodeluje: polni šolski orkester, godalni kvartet, poleg tega so na sporedu zbori, dueti in soli. Posetniki akademije na Polzeli imajo zvečer ugodne zveze z vlakom na obe strani. Udeležite se akademij polnoštevno in dokažite, da razumete težnje mladih učiteljskih.

JDS.

Politični tečaj JDS v Konjicah se je vršil v četrtek 29. tm. Udeležilo se ga je nad 40 mož in fantov iz celega konjiškega okraja. Zastopane so bile skoro vse župnije. O važnih predmetih za vzgojo strankinih delavcev na političnem, kulturnem in gospodarskem polju sta predavala obl. tajnik Spindler in urednik Ozim. Tečaj je krasno uspel, še posebej radi krasne udeležbe kmetskih mož in mladeničev. Na splošno željo vseh navzočih še vrši takoj po izvršenih obzvitvah drug tečaj za Konjiški okraj.

Turistika in sport.

Mariborska koč. Najlepši pomladanski izlet na pičle tri ure iz Maribora ali iz Hoč oddaljeno koč. Oskrba provrstna. Snega ni več. Planinci in drugi, posečajte to najlepšo točko mariborske okolice. — SPD.

Seja občinskega sveta mariborskega.

Burna debata o županovem absolutizmu. — Županu izrečena graja z vsemi razun socialističnih glasov. Socialisti se vzdržijo glasovanja. — Sklene se, najeti posojilo v znesku 5 milijonov dinarjev v gradbene svrhe pri Hipotekarni banki v Beogradu.

Maribor, 30. maja 1924.

Za danes je sklical župan izredno sejo občinskega sveta, na kateri naj bi se sklepalo o najetju posojila v gradbene svrhe. Kljub temu, da je ta zadeva izredno važna za Maribor, kjer vlada popolna stavbena stagnacija, še prav posebnost, je bil seja zlasti od strani socialistov, ki smatrajo to zadevo nekako za svojo izključno zadevo, zelo slabo obiskana.

Šele ob tričetrt na 20. uri je bil občinski svet sklepčen, nakar je župan otvoril sejo ter uvodoma poročal o dveh najvažnejših zadevah, o katerih so sklepali načelniki klubov, kojih sklepi so se naknadno odobrili. Pred prehodom na dnevni red prečita župan predlog obč. svetnikov SLS in NSS, v katerem se ugotavlja, da župan nima pravice izdati niti vinarija občinskega denarja brez predhodnega odobrenja občinskega sveta. Zgodilo pa se je še ponovno slučaj, da je župan izdal večje vsote na lastno pest. (Slučaj Kohlbesen!) To se je v občinskem svetu že ponovno grajalo in pozivalo župana, naj se točno drži predpisov. Kljub temu pa se je te dni ugotovilo, da je župan izdal za izdajo šolskih knjig 276.000 dinarjev več, kakor pa je dovolil občinski svet, ne da bi si bil za to vsaj naknadno izposloval odobrenje.

Zato predlagajo: občinski svet naj 1. izreče županu najostrejšo grajo, 2. slučaj naj se javi velikemu županu v nadaljnje postopanje in 3. naj občinska komisija preišče, v kolikor je skrivno mestno knjigovodstvo ter naj o tem poroča na prihodnji seji, ki pa mora biti še pred 16. junijem.

Županu je bila zadeva očitno skrajno neprijetna. Skušal se je izmotavati ter razlagal, kako je prišlo do tega, da je občina založila ljudskošolsko berilo. Občinski svet je meseca novembra 1921 dovolil v ta namen okroglo vsoto 50.000 kron. Ta svota se je tekom let prekoračila, ker so cene porastle, toda knjige so se stalno prodajale in morale nanovo tiskati. Ker se je izogibal jedra predloga, ga je dr. Jerovšek prekinil ter zahteval, naj govori o svoji zadevi. Grajal je obenem postopanje župana, ki hoče predsedovati, ko se razpravlja v njegovi osebnih zadevi. Na njegovo zahtevo je moral prevzeti predsedniško mesto podžupan Družović. Na županovo izmotavanje, da je zadeva itak v pristojnem odseku in da bi bil vsak sklep o tem preuranjen, pojasni dr. Jerovšek svojo zadevo. Župan je izdal brez dovoljenja preko dovoljenega kredita 276.555 D. Od tega je samo na honorarijih izplačal 49.000 D. Imel je dve in pol leta časa, da si naknadno izposluje odobrenje, a tega ni storil in zadeva sploh nikdar ni prišla pred občinski svet, ki je edino odgovoren za mestno premoženje. Župan je že od vsega začetka bil absolutist in nekak diktator na magistratu. Ne glede na vse drugo, kar je v zvezi z izdajo teh knjig, zasluži županovo postopanje najostrejšo grajo.

Ze pri proračunski debati se je ostro grajalo, da se premalo gleda na občinsko premoženje. Posledice tega so številne poverbe in disciplinarni slučaji. Krivda pri tem ne zadene toliko uslužbencev, temveč župana, ki ne skrbi za red na magistratu. Uradniki in poduradniki razpolagajo z velikimi svotami, jih nosijo po cele mesece pri sebi in celo v gostilne. Kaj čuda, če se kateri spozabi. Ponovno se je že sklenilo in naročilo županu, naj vrši strogo kontrolo. Ljudje, ki imajo opravka z občinskim denarjem, morajo dnevno obračunati in izročiti v mestno blagajno. Od časa do časa naj se vrše revizije. Vse pa je ostalo le pri sklepih, ker župan ničesar ne izvrši in dela po svoji glavi. Samo tako je bilo tudi mogoče, da je poduradnik, ki je upravljal

s temi knjigami, poveril 17.000 Din. Dognano je, da kljub vsem sklepom občinskega sveta ni bila izvršena tekom vseh treh let niti ena revizija in denar je oddajal, kakor se mu je pač zdelo. Nihče ga ni kontroliral. Občinski svet naj stori ponovni sklep in županu naj strožje naroči, 1. da morajo uradniki, ki upravljajo z občinskim denarjem, dnevno oddati blagajni vsak znesek nad 100 dinarjev, 2. da se mora v vseh takih oddelkih vsaj enkrat mesečno izvršiti nenapovedana revizija.

Dr. Pivko graja izplačilo neverjetno visokih honorarjev. Res je, da je prvotno votirani znesek premajhen za izdajo knjig, toda dolžnost župana bi bila, da o tem poroča v občinskem svetu in si izposluje potrebne vsote. Občina pri takem kupčijem podjetju, ki ni omejeno le na mestne šole, ne sme trpeti škode. Pri tem pa so zaslužili samo nekateriki, občina pa bo doplačevala. Zatevta najstrožjo preiskavo, krivci pa naj se javno ožigosajo.

Obč. svetnik Roglič je v vehementnem govoru grajal postopanje župana ter zahteval odgovor, kdo je dovolil izplačati honorar v znesku 49.000 D. med tem ko država plača za srednješolsko fiziko in kemijo komaj 30.000 kron! Zakaj se uradnika ni kontroliralo? Tako je defraudiral več, kot je bilo od občinskega sveta sploh odobreno. Poverbe so postale na mestnem magistratu že nekaj vsakdanjega. Kako naj obč. svetniki odgovarjajo svojim volilcem? Kriv vsega tega je župan, zato naj mu obč. svet izreče najostrejšo grajo.

Socialisti so v začetku skušali ugovarjati, pozneje pa so utihnili. »Nezavisni« so celo zapustili dvorano. Radi tega je bil podžupan mnenja, da je seja nesklepčna, kar pa se je izkazalo za neresnično. Nato je obč. svet, bahun v imenu socialističnega kluba podal izjavo, da se popolnoma strinja s predlogom. Dasi pripada župan njegovi stranki, tega ne more zagovarjati in se bo radi tega njegova stranka vzdržala glasovanja.

Ker debate se ni hotelo biti konec, je obč. svet dr. Mulej predlagal, naj se debata zaključi. Županova krivda je jasna, glede drugih zadev pa naj se nadaljuje stroga preiskava. Pri glasovanju je bil soglasno brez socialistov sprejet predlog, kakor so ga stavili predlagatelji.

Po skoraj dnevni prerekanju je obč. svet nato prešel na dnevni red. Župan je poročal o svojih pogajanjih s Hipotekarno banko v Beogradu. Banka je občini zagotovila kredit v znesku 5 milijonov dinarjev. Pogoji so se spremenili v toliko, da zahteva banka 12-letno amortizacijo, kar bi znašalo skupno z 10% obrestmi 14,20% letno, plačljivo v polletnih obrokih. Posojilo bi se izplačalo še le v jeseni, ker je sedaj zagledeno denar prometno ministrstvo v investicijske svrhe. Valorizacijo banka odklanja. V zastavo sprejme banka ali nepremičnine ali pa tudi občinske davščine. Po krajši debati je obč. svet sklenil najetje posojila pod sledečimi pogoji: da sprejme banka v zastavo avtonomno mestno davščino, izplačljivo potomo davčnega urada s pravico, da mestna občina dolg odplača v krajšem roku in v večjih obrokih. Za podpis pogodbe se pooblaste župan Grčar, podžupan Družović in obč. svetnik dr. Leskovar. Katera davščina naj se ponudi v zastavo, kakor tudi o gradbenih načrtih in drugih zadevah, ki so s tem posojilom v zvezi, bodo razpravljali pristojni odseki. Ob tričetrt na 22. uro je župan zaključil sejo, ki zanj ni bila baš najprijetnejša.

Celjske vesti.

Krstna slava domačega 39. pešpolka v Celju se je vršila v sredo, dne 28. tm. na Glaziji v Celju. Udeležilo se je proslavitev poleg vojaštva mnogo zastopnikov raznih uradov, Sokola, narodnih in kulturnih društev ter lepo število občinstva. Navdušeno je govoril g. major Crnko ter sprejemal po oficijelnem delu tudi častitke. Popoldanske vojaške nastope je nekoliko motilo slabo vreme.

Redek slučaj zvestega službovanja. Pri g. Emi Gregorinovi, vdovi sodnega nadsvetnika Alojzija Gregorina v Celju

službuje 80-letna Neža Lukančič iz Poljan na Gorenjskem. V službo je vstopila 1. 1869. pri g. Levčniku, takratnem okrajnem sodniku v Mokronogu, očetu g. Gregorinove. Ko se je hčerka omožila, ji je sledila marljiva in zvesta služkinja, ki službuje danes v eni rodbini že nad 54 let. Ta redki slučaj zvestobe pač zasluži primerno nagrado od države. — Naj bi bil nadalje v vzgled onim mnogostevilnim služkinjam, ki tako radi prenašajo pogosto svoje kovčke od rodbine do rodbine.

Kolo jugoslovenskih sester v Celju priredi v nedeljo, dne 1. junija cvetlični dan. Čisti dobiček je namenjen v prid revne dece in dečjemu domu kraljice Marije v Ljubljani.

Ljudsko vsenčilsko v Celju. Zadnje predavanje g. Sadarja o zrakoplovstvu, ki bi se moralo vršiti v ponedeljek, dne 26. t. m., se je moralo zaradi nezadostnega obiska preložiti na ponedeljek, dne 2. junija. Isti dan se vrši tudi odborova seja.

Gremij trgovcev v Celju opozarja svoje člane na okrožnico ministra trgovine in industrije g. dr. H. Krizmana, ki jo je poslal med drugim tudi trgovski in obrtni zbornici v Ljubljani in v kateri pozivlja vsa trgovska, industrijska in druga podjetja, da nemudoma odpustijo vse tujerodne uslužbenice, ki za kako specijelno delo niso neobhodno potrebni. Opozoritev poudarja opravičeno nacionalni in socialni interes. Dočim vse druge države izganjajo inozemsko delavstvo in nameščence, je v raznih naših podjetjih še cela vrsta tujih državljanov, ki bi se lahko nadomestili z brezposelnimi domačini. Okrožnica zadnjikrat blagohotno opozarja pridobitne sloje, da upoštevajo koristi celokupnosti in države, ker bi bilo sicer ministrstvo prisiljeno se poslužiti ostrejših sredstev. Gremij trgovcev v Celju pozivlja svoje člane, naj se nemudoma in v polni meri ravna po tej okrožnici.

Tečaj za prikrjevanje damskih oblik se prične v Celju na mnogostransko željo s 1. junijem t. l. Vpisovanje se vrši dnevno v modnem ateljeju gosp. Ivana Bizjaka v Prešernovi ulici.

Občinske volitve v celjski okolici. Ni dneva, da bi nemškutarska volilna lista za občinske volitve v celjski okolici občini ne doživela kake nove blažaje. Kot 15. je podal izjavo, da je prišel na kandidatno listo vsled napačnih informacij. Vancšek Al. železničar iz Zavode. Vidi se, da noče ničesar imeti s to »nepoliteno« stranko, ki na tako nemoralen način skuša spraviti v občinski odbor razne svoje prave, kakor Petschucha, Pristovška, Jezernika, Jarmerja in dr. le po hrbtu ubogega delavstva, obrtništva in drugih zapeljanih žrtev.

Obrtne zadeve v Celju. V četrtek 5. junija predava na obrtnem sestanku v celjskem Narodnem domu g. Ivan Rebek o svojih utisih iz privrednega kongresa v Skoplju in o potovanju po Macedoniji. Občeslovensko obrtno društvo v Celju je določilo za vsakega vajenca, ki je bil od učiteljskega zbora obrtno-nadalj, šole javno pohvaljen, 50 D častne nagrade. Dne 25. maja se je ustanovila v Celju za sodne okraje Brežice, Celje, Gornji grad, Konjice, Laško, Rogatec, Sevnica, Slovenjgradec, Šmarje, Šoštanj in Vransko Sedlarsko-tapetniška obrtna zadruga. Načelnik je g. Ivan Strelec v Celju.

Občni zbor Opleševalnega in tujsko prometnega društva v Celju se vrši v četrtek 12. junija tl. ob 20. uri v rdeči sobi Narodnega doma v Celju. O binkošnih prireditvah društvo cvetlični dan.

Ferialni savez v Celju ponovi v nedeljo 1. junija ob pol 16. uri v Roblekovi dvorani v Zaleu Meškovo dramo »Matie«. Na sporedu so tudi tenorski samospevi.

VOLILNI IMENIKI

(za občinske in skupščinske volitve) za mesto Maribor so za pristaše Demokratske stranke celoma člane Pol. in gosp. društev za II. in III. I. in IV. in V. okraj na vpogled v pisarni oblastnega tajništva JDS v Mariboru, Cankarjeva ul. 1. dnevno razun nedelje, med 9. in 12. uro dop. ter 3. in 5. uro pop. Somišljeniki, imeniki so pomanjkljivi, zato naj se vsak prepriča, če je vpisan.

K bedi upokojenega učiteljstva.

Klub v Mariboru stanujočih upokojenih učiteljev je meseca novembra 1923 vposlal od vseh članov podpisano petičijo narodnemu poslancu, gosp. profesorju J. Reiserju s prošnjo, da jo predloži Narodni skupščini. V petičiji navedli so se vzroki od dne do dne naraščajoče draginje in se povdarjala že neznosna beda upokojenega učiteljstva ter podale glavne zahteve, glaseče se: 1. Pokojnine v kronah naj se takoj ukinejo ter nadomestijo z dinarskimi in 2. službeni prejemki upokojenega učiteljstva naj se enakomerno izenačijo s prejemki aktivnega učiteljstva. Pri utemeljevanju se je povdarilo, da glede prve točke ni potrebno podrobnejega pojasnila, kajti ta krivica kriči po remeduri ter jo je takoj odpraviti. Pripomnilo se je tudi, da je učiteljstvo pred prečbratom plačevalo v penzijski zaklad v zlati valuti. Naglašalo se je tudi nesebično delovanje učiteljstva v predvojni in medvojni dobi na polju prosvete ter pri razširjanju in zgradbi naših šol. Povdarjalo se je nadalje, da mora naši vladi gotovo dobro znano biti, kako so prejšnje nemške deželne in državne oblasti narodne učitelje zaradi njihovega odločno narodnega delovanja zapostavljale in prezirale, kako so naši narodni nasprotniki značajne narodne učitelje na vse mogoče načine preganjali, hoteč uničiti jih, kar svedoči obilni dogodki leta 1914—15. A ostali so trdni in neomajni v svojem prepričanju in krepko delovali na polju prosvete in za osvoboditev našega naroda. In takšna zvestoba zasluži, da se povsem vpoštevajo upravičene zahteve upokojenega učiteljstva. Petičija končuje tako-le: »Povdarjamo z naglasom: Nezadovoljna krivica bi bila, ako bi se upokojenemu učiteljstvu ne priznali enaki službeni prejemki kot aktivnemu. Mero-dajni čimtelji naj blagovolijo vpoštevati naš bolesten klic: Dajte nam vsakdanjega kruha in pustite nas živeti, ter ne tirajte nas v obup!«

Kar pa kaže dejstvo, ostal je bolesten ta klic le klic siromaka v puščavi, kajti do danes se ni upokojencem nič izboljšalo, dasi draginja in z njimi bolj vedno bolj in bolj naraščata. Sicer je g. finančni minister vpostavil v finančni zakon za 1924—25 za upokojence vsoto 53 milijonov dinarjev (kar je dokaj premalo), a o povišanju prejemkov ni došle ne duha ne sluha. Finančna uprava brzkone čaka, da bo na vrata marsikaterega bednega in izmozganega upokojenca potrkala smrt in ji potem ne bo treba nakazati mu povišanih prejemkov. Tužna nam majka!

Koroške vesti.

Guštanj. (Kako znajo naši socialisti!) Nek tukajšnji dopisnik je na nesramen način obdelal v »Socialist« našega spoštovanega in marljivega učitelja g. Zega. Ker se je izkazalo vse kot laž, je seveda gospodom zelo sitno! Pa kaj! Saj imajo trdo kožo! Če se tudi opečejo, kakor n. pr. pri g. učitelju Gačniku, to ne stori nič! Natoleujejo še dalje! Tudi ta zadeva ne bo drugače končala. Sodišče je edino pravo mesto za take obrekovalce. Vi pa si zapomnite, da sedaj ni več Avstrije, da bi lahko učitelje grizli, kateri vam niso všeč. Na nemškutarje zastoj čakate!

Guštanj. Pevsko in godbeno društvo, ki že četrto leto jako marljivo deluje, je imelo svoj občni zbor. Predsednikom je bil zopet izvoljen g. Janko Rozman, podpredsednikom g. Ivan Frece; tajnik g. Janko Gačnik, blagajnik Ivan Črešnovnik, pevovodja g. P. Močnik, odbor-nika: gospa Mimi Verdikonova in gosp. Miha Zavodnik. Ugotovilo se je, da društvo, preveč sodeluje pri raznih prireditvah, vsled česar vlada v blagajni suša. V bodoče naj bo več prireditev za društvo. Članarina za podporne člane se je zvišala na 20 Din. Sklenilo se je tudi nabaviti pevske znake.

ŽENSKA.

Ostarela ženska se ne jezi nad svojo ostarelostjo, nego nad mladostjo drugih. Ženska odpušča moškemu vse, samo ne — ravnodušnosti.

Mariborske vesti.

Maribor, 31. maja 1924.

PRAPOR NAŠ!

Za deset let nam hile misli nazaj. Deset let sokolskega dela, deset let težkih bojev, deset let preganjanja in zmag nam kličeš v spomin, ponosni prapor naš. V onih težkih dnevih, ko so viseli nad usodo našega naroda temni oblaki, ko so začele na slovanskem jugu sijati krvave zarje, si zaplepolal v duščem vzduhu. Pod svoje okrilje si zbral četico neustrašenih borcev, ki so smelo kljubovali viharjem sovražnih sil, dokler jih ni odtegnila svetovna vihra. In tvoji zvesti sokoli so se razkrepili na krvave poljane in v vlažne ječe, da izvrše zakleto, ki so jo dali tebi, Marsikatero mlado življenje je usalinilo tam, toda ni umrla misel, ki je držala tvoje četice tako krepko skupaj. Ko so zastjale zlate zarje svobode, tedaj so se zopet zbrali zvesti borci pod svojim praporom, ne vsi, mnogo vrlih ni bilo več med nami. Njih seme pa je pognalo novo življenje, življenje v svobodi, v prostem razmahu narodnih sil. Ponosna četica, ki je preživela dneve grozot in trpljenja, je dvignila visoko naš sokolski prapor, da ga vidijo vsi in pohle za njim. Krog prapora se je strnila mlada, čila generacija, prožeta z iskreno domovinsko ljubeznijo in trdno vero v bodočnost. Ti prapor naš, simbol sokolske misli, pa jo vodi po zmagonosni poti, kakor doslej. Čuvaj našo drago grudo, čuvaj naše severne mejnike in če treba, popelji svojo zvesto četo sovražni sili nasproti.

—□—

JUGOSLOVENSKI MARIBOR!

Sokolsko društvo v Mariboru proslavi danes in jutri 10-letnico razvitja svojega prapora. Ta obletnica je izredno pomembna, ker obsega tri zgodovinska razdobja našega narodnega razvoja: poslednje dni tisočletnega robovanja Jugoslovancov v habsburški državni tvorbi, zadnji napor črno-zelte monarhije v svetovni vojni, da se vzdrži na površju, dobo, ki jo je zaključilo katastrofalno skrodo trenutno razsulo in končno veličastno dobo našega vstajenja in ujednjenja.

Uverjeni smo, da se zlasti tu na meji vsakdo zaveda pomembnosti te manifestacije in da se je bo desledno tudi udeležilo vse naše narodno čuteče občinstvo. Iz družnega spomina na polpretekle grozot polne dni hočemo črpati novih moči za bodoče delo, za dosego najvišjih naših ciljev, za veličino skupne naše domovine.

—□—

Gospodarsko in politično društvo za I. in IV. okraj ima odborovo sejo v torek 3. junija ob 20. uri v tajništvu. Polnočestovna udeležba nujno potrebna!

Slovo Hudožestvenikov od Maribora bi lahko bilo veliko častnejše za nas, če bi izvestni krogi pokazali nekoliko več dobre volje in čuta za slovansko gostoljubnost. Na sinočnji seji mestnega sveta je bilo slišati, kako je g. župan razpolagal s težkimi tisočalki dinarjev; opozorjen na to, da naj bi se predstavitelji ruske umetnosti počastilo vsaj s kakim komerzom, ni storil ničesar. Z nekoliko dobre volje bi bilo mogoče slavnim umetnikom prirediti skromen, a prisrčen poslovljni večer po vzglodu Zagreba in Ljubljane.

Slava 32. artilerijskega puka v spomin na dan, ko so baterije tega polka prvič prišle na Gosposvetsko polje povodom koruške ofenzive 1. 1919, se vrši dne 5. junija tl. Ob 10. uri dop. v kasarni vojvode Mišića blagodarjenje in sekanje kolača, popoldne vojniško veselje.

Klub jugoslov. rez. častnikov v Mariboru vabi vse člane na prijateljski sestanek, ki so vrši v četrtek 5. junija tl. ob 20. uri zvečer v Narodnem domu. O

tej priliki bo g. major Kovačič predaval o »naoružanju pešadije«.

m Predavanje grofa Dejanovića v mali kazinski dvorani. Svetovni potnik, dalmatinski Hrvat grof Rok Dejanović, ki živi že več mesecev v Mariboru, priredi v ponedeljek dne 2. junija ob 20. uri v mali kazinski dvorani predavanje o svojih potovanjih po svetu. Celih 54 let je neprenehoma potoval po svetu in lahko danes reče, da je videl velik del zemeljske površine. Prehodil je Ameriko od severa do juga, živel v Južni Afriki in obiskal tudi severni tečaj; v azijskih pragozdovih in v sibirskih stepah je doživel najrazličnejše dogodke. Pri tem je napravil vse svoje premoženje in je danes brez sredstev; v Mariboru so mu celo ukradli spominsko knjigo s potrdili in časopisnimi izrezki z najrazličnejših strani sveta (česar mu v nekulturni Afriki niso ukradli). V svojem ponedeljkovem predavanju bo izkušal podati nekaj zanimivih doživljajev iz teh 54 let ahasverovanja po širnem svetu. Predaval bo v srbohrvaščini. Vstopnina je prostovoljna z ozirom na predavateljeve бедне razmere. Priporočamo obilen obisk.

m Študijska knjižnica. Vsem, ki se zanimajo za znanstveno literaturo, za starejše slovensko slovstvo itd., priporočamo študijsko knjižnico v kazinskem poslopiju. Knjižnica je odprta vsak delav-

m Bakljada Sokola v Mariboru krene na večer dne 31. maja ob pol 21. uri iz Narodnega doma po Tattenbachovi ulici čez Glavni trg v Gosposko ulico, čez Trg Svobode, mimo okrajnega glavarstva v Maistrovo ulico, čez Zrinjskega trg v Kolodvorsko ulico in na Aleksandrovo cesto, kjer se ustavi in razporedi pred hišo brata dr. Rosine. Po podoknici v čast kumici zastave, gospe dr. Rosinovi, odhod v sklenjenih vrstah po Sodni in Tattenbachovi ulici v Narodni dom. Bakljade se udeležijo celokupno članstvo in naraščaj iznad 14 let, vsi v kroju.

m Dve godbi bodeta svirali na veseli Sokolskega društva v Narodnem domu. V plesni dvorani igra neumorna celokupna »Drava«, na vrtu bo pa nudil prijeten užitek neutrudljiv in stalno se razvijajoči lastni društveni orkester. Ker je tudi vstopnina bajno nizka, je upati, in pričakovati, da se prireditve razvije v pravo ljudsko veselico, kjer ne bo nikdo manikal.

m Promenadni koncert dne 1. junija v mesnem parku: 1. Vinš: »General Terzič«, koračnica. 2. Fučik: »Sanjski idealik, valček. 3. Planquette: »Cornevilski zvonovi«, ouvertura. 4. Smetana: Fantazija iz »Prodane neveste«. 5. Hajdrih: »Jadransko morje«, pesem. 6. Nyari: »Pesem Carmen Silve«. 7. Štolc: »Pikantni listi«, potp. 8. Pokorny: »Konjičke divizije«, koračnica.

m Tujci v Mariboru. Dne 31. maja je bilo v Mariboru prijavljenih 72 tujcev in sicer: Meran 20, Privathotel 7, Zamorec 13, hotel Črni orol 11, Halbwild 5, Spatzek 7, Zokaly 2, Zlati konj 3, Jau-nigg 2, Pri jolemu 1, Dabringer 1.

m Čarovniške predstave, komični prizori itd. so danes, v soboto na sporedu pri otvoritvi vrta s koncertom in petjem v restavraciji »Kosovo« na Grajskem trgu št. 1. Opozarjamo na oglas v današnji številki!

m Policijske prijave. V noči od petka je dobila policija 18 prijav ter izvršila 1 aretacijo. Ostale prijave so bile podane: 2 radi prekoračenja policijske ure, 4 radi prestopkov cestnega reda, 2 radi kolesarenja po pešpoti, 1 avtomobilist radi puščanja dima, 1 zgruba, 1 najdba in 6 drugih.

m Svarilo pred nakupom. Dne 29. majnika je bilo vloženo pri trgovcu Ivanu Veseliču v Ormožu. Storišče je odnesel 12 kosov moškega in ženskega blaga za obleke v skupni vrednosti 6000 Din. Ker ho skušal to gotovo razpečati, svarimo občinstvo, pred nakupom takega blaga od neznanih oseb.

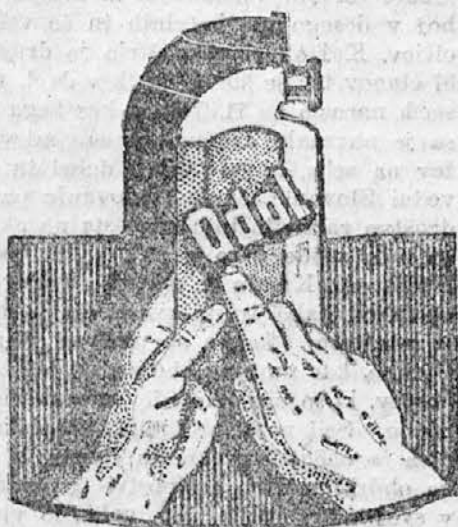
m Hud bolnik je nek Ivan L. Telesno sicer ni bogzna kako hudo bolan; v bolnici je bil samo 14 dni. Ima pa drugo hujšo in nevarnejšo bolezen, ki ga je iz bolnice spravila v sedne zapore. Pod različni pretvezami si je namreč od drugih bolnikov izposojeval denar, potem pa mislil tiho pobrisati. Pravčasno pa so spoznali njegovo »bolezen«, in so poklicali »zdravnika« s policije, ki je od-

redil »spremembo zraka« ter ga poslal v hotel »čampus«.

m Nepoboljšljiva. Ana Mejavšek je nepoboljšljivo dekle. Delo ji mrzi, ljubi pa brezskrbno življenje in mesečne noči. Posebno všeč ji je naše mesto. Ker pa takih ljudi policija ne mara, je bila že večkrat izgnana. Pa njena narava je vedno zopet silila, da pride nazaj. Tudi večkrat so jo zopet zasačili v družbi nekega moškega. Sumi se jo tudi, da je v kratkih ureah ljubezni občutno olajšala listnico nekega poročenega moža. Vsaj njegova žena tako trdi. Kolikor je na tem resnice, bo dognala sodnija, kamor je Anka romala na odpočitek.

—□—

m Jazz Band — originalna ameriška godba in petje; izvaja družba zamorec »Wellmont« od 1. junija v klub baru. Poleg tega plesne zvezde Clare Burghard, Ice Teje in Mari Clar. 771 m Gambirnova dvorana priredi v soboto dne 31. majnika vrtni koncert. 1137

Obdrž! zdravo telo.
Za usta, zobe, grlo...
Odel rabi!

Misli boljše

Narodno gledališče.

REPERTOIRE:

Sobota, 31. maja ob 20. uri »Kamela skozi uho šivanke«, Ab. E.

Nedelja, 1. junija ob 20. uri »Čardaška kneginja«, Ab. D.

Kultura in umetnost

Tretji in četrti večer Hudožestvenikov v Mariboru.

»Življenjski boj«.

V prvih dveh predstavah so se Hudožestveniki razodeli v ruskem ambientu, v ruskih delih. Tretji večer so dali dramatičnijo Dickensove pripovedke »Battle of life« (Življenjski boj). Povest, spadajoča v vrsto njegovih »Božičnih povesti«, je bila spisana ob Ženevskem jezuru l. 1846. Iz nje veje osladen dih angleške romantike. Počezja starih gradov z razsežnimi parki, idile iz grajskega in meščanskega življenja, avanturizem mladih ljudi, velika vloga služinčadi v gosposkem življenju, zraven pa pestra izmenjava humorja in žalosti, začimjena s praktično filozofijo, — to je obeležje Dickensove pripovedke. Vse je podano v nekaki rožnati barvi, podobno napol obdelan pastelom v starih salonih: poteka iz dobe, ko so se angleški fevdalci polagoma umikali pred industrijalci, ko se je mladega podu lotevala avanturistična nervoznost. Sam siže spada dočista v okvir romantičnega pripovedništva tega časa, zlasti W. Scota; dickenska je na tej povesti zgolj tista realistično-melanholična barva, ki je prišla do tolike vplave v njegovih romanih iz te dobe.

Značilno je, da se je ena izmed članic naše skupine M. H. T. ga. Krasnopolskaja lotila dramatizacija te pripovedke. Značilno je, s kakšno ljubeznijo so se Hudožestveniki poglobili v duh angleške romantike na začetku 19. stoletja. Saj povest po vsebini ni nič karakterističnega. A baš nje preprostost in osladnost, združena z bogastvom zapletljajev in živnostjo oseb, je Hudožestvenike mikala in vodila k pohudožestvenju Dickensove pripovedke. Režiser g. Masalitnov,

je napravil iz snovi, ki sicer ne bi preveč ogrevala, sedem prelestnih slik, ki dihaajo ves čar nekdanje dobe in njenih ljudi. Odveč bi bilo, če bi izgubljali nadaljne besede o tej odrski posebnosti. Naši režiserji in igralci so dobili idealen vzorec, kako je treba obujati duha starih časov. Barve zaves, dekoraja in pokrajin so bile prav tako kot kostumi v čudovitem skladu z vsebino »Življenjskega boja«. Tudi tej vprizoritvi je dala vzorna enotnost tipičen hudožestveniški pečat. Godba na začetku aktov in tuintam med akti je pomagala do učinka barvnim efektom, ustvarjajoč ž njimi vred romantično-sentimentalno razpoloženje. Vse je šlo za tem, da gledalca kar najbolj pritegne v tok dogodkov, da ga gane do solz ali razveseli do razposajenosti. In kar je poglavitno: da mu da tisti dejal bi mističen vonj minulih časov, ki ga opaja kakor duhteče vrtnice s starih grobov...

Bogastvo tipov v »Življenjskem boju« je menda bilo Hudožestvenikom največja vaba, da so se lotili te žive restavracije angleške romantike. Ni mogoče podrobno opisati, kako so izrabili avtorjevo bogastvo in kaj so napravili iz njega. Vsaka vloga je bila svet zase. Iz vsake je vel isti čar kot iz celote. V veselju in v žalosti, pri filozofiranju in pri plesu, povsod so bili enako pristni in naravni. Kolikšno bogastvo v igri — ne, to ni bila igra — sta podala Clemence (V. M. Greč) in Britain (E. V. Sierov), ki že sama na sebi odtehtata ducate povprečnih komikov! In potem oba advokata: g. Komisarov in Zelickij. Prizor v temotni pisarni s kaminom in ura, ki igra spinet in kuka kuckavico, ob brljenju sveč in diskretnem molku starinskega pohištva, je nudil sliko, ki je dolgo ne bo moči pozabiti. Mr. Craggs je starčevska figura, ki se ji pozna skoraj nedosegljiva izdelanost. Ples na dvoru dr. Jadlera je nudil silno nežno sliko, ki nas spominja starih menuev, kakor so v podobljeni na starih porcelanskih posodah iz 18. stoletja. In potem tista živahna, senzibilnost romantične dobe do dna izčrpavajoča igra Grace in Morione, g. Krasnopolske in Križanovske! G. Masalitnov je imel bolj pasivno vlogo, a tudi v tej je bilo videti vse pester nianse njegove igre. Posebno značilna je bila slikovitost in čudovita discipliniranost skupin; tudi v tem se odraža genijalna spretnost, s katero je hudožestveniška režija uporabila stare metode v dosego novih odrskih efektov.

Vendar pa je treba poudariti, da je razlika v graduaciji moči, s katero ta skupina M. H. T. podaja ruska in tuja dramatska dela in da je v dosedanjih treh predstavah bila najmočnejša v obeh ruskih delih. Vzlie temu pa podaja angleško življenje tako, kakor bi ga komaj podali najboljši angleški igralci. Le zaradi kronike je treba posebej omeniti, da je bilo občinstvo vzhicheno kot prva dva večera in da je obsipavalo oder s cvetjem, pozdravljajoč goste z burnimi »živijo« klici.

—□—

»Gospa z morja«.

Tudi ta predstava je bila svet zase. Po žolčljivi komiki »Sela Stepančikova« in veselo-melanholični pesmi o »Češnjem vrtu«, po angleški romantiki iz byronovske dobe so zasijali mračni odsevi nordijskih fiordov in Severnega morja. V vsej svoji zagonetni resničnosti je stopila pred nas Ibsenova, jesenskozrela poezija morja in njegovih obal, ljudi, ki jim duše valove kakor ocean v plimi in oseki; poezija hladnih nordijskih gora, kjer se mora primorski človek aklimatizirati kot rastlina. Problematična žena je Ellida Wanglova; nje težnja po neomejeni svobodi, ki jo je prinesla z morskih obal, razdira Wanglovo srečo in trpinči njeno lastno notranjost, dokler se ne izkipi in ne poleže kakor morski valovi. Nekaj severnogermanskega, nibelunškega leži na Ibsenovi v simbol primitivnih sil in nagonov, prehajajoči Ellidi Wanglovi. Ona je nekak ženski Hamlet — povdarjam: ženski, zakaj moški Hamlet je ženskam tui, večno skrivnostni tip. In morda ženska najbolj občuti valovanje prirodnih nagonov v »morski deklaciji« — Ellidi Wanglovi.

Komaj je treba omenjati, da so Hudožestveniki podali s tisto močno ljubeznijo in silnim spoštovanjem do Ibsenove drame, ki označuje slehrno njihovo režijo in igro. »Gospa z morja« je bila na sijajni višini prejšnjih iger. O tem ni treba izgubljati besed. Zadnji večer je tako

Kot prejšnji večeri zapustil neizbrisne oči.

Gospa Germanova je pokazala vse bogastvo svojega podajanja tuje duševnosti. Njena Ellida je nosila obeležje sevnemjanske čustvenosti; z njenega obraza in gest, zlasti pa iz njenih oči so sevali žalni, zagonetni vidiki fjordov in Severnega morja, ki dajejo silne, demonsko zapeljive osebe Ibsenovih dram. V igri ge. Germanove smo občutili moč življenja in svet zagonetnih kopnenj, veličino ženske strasti in visokost njene odpovedi. Gospa Germanova se nam je kot Ljubov Andrejevna in kot Ellida Wanglova vtisnila trajno v spomin.

To velja tudi o g. Masalitnovu, gđ. Skriabinu in o vseh drugih protagonistih Ibsenove drame. Zadnja predstava, ki so nam jo dali Hudožestveniki, je bila dobiten »finis coronat opus«.

Slovo.

Po predstavi je vzhiceno občinstvo, ki je od tal do vrha napolnilo gledališče, frenetično ploskalo in burno vzklikalo slavnim umetnikom. Več kot četrt ure je trajal aplavz. Šopki cvetlic so frčali iz parterja, iz lož in celo z galerije. Klicem »Živeli Rusi!« ni bilo kraja ne konca. Hudožestveniki so prijazno odzdravljali, vzradoščeni nad močnimi dokazisimpatij. Nato je ga. Bukšekova prinesla ge. Germanovi velik buket ovetja. Vzhiceno je dosegla višek, ko je g. Bratina v kratkem nagovoru tolmačil čustva naše hvalečnosti za užitek, ki so nam ga nudili slavni gostje, in izrazil željo, da zopet vidimo go. Germanovo in ostale člane M. H. T. Viharno vzklikanje je zabučalo po dvorani. Ga. Germanova je v velikem ganotju poljubila predstavitelja domačih igralcev, nato pa so tudi ostali igralci z bratskimi poljubi zapečatili prvo zvezo med ruskimi umetniki in našim odrom. Ob silni tišini v gledališču je izpregovorila ga. Germanova po prikliti tole: »V Vašem mestu zaključujemo turnejo po Jugoslaviji, pred Vami se poslavljamo od nje. Zahvaljujemo se Vam od srca za veliko naklonjenost, prijateljstvo in priznanje, ki smo ga bili pri Vas deležni. Bodite uverjeni, da se bomo tega vedno spominjali. Če bo le mogoče, se vidimo v doglednem času zopet.« — Spet so zadoneli vzhiceni vzkliki in zastor se je moral še večkrat dvigniti. Slovo od velikih ruskih umetnikov je bilo tako pristrčno in iskreno kot je lahko le med Slovani, ki jih veže sorodnost narodne duše in velika vera v skupno in slavnejšo bodočnost.

Hudožestvenikom, ki odhajajo v današnje ognjišče slovanske misli, v Zlato Praho, kličemo iz dna srca:

Do svidanja! I-us.

Sokolstvo.

o Celokupno članstvo in naraščaj, ki se udeležijo sobotne bakljade, se zbere točno ob 20. uri na dvorišču Narodnega doma. Bakljada krene od tam točno ob pol 21. uri. Ravnotako naj bo pred nedeljskim slavnostnim obhodom po mestu vsakdo točno že ob 14. uri v magdalenški cesti. Zdravo! Odbor.

o Sobotne bakljade in nedeljske povernje naj se udeležijo tudi članstvo, ki nimajo kroja, toča z znakom.

o Vse člane, tudi one, ki nimajo slavnostnih krojev, se pozivlja k vadbi redovnih vaj, ki se vrši v petek 30. maja točno ob pol 20. uri na dvorišču realke.

o Načelstvo Kola jahačev poziva vse brate, da se udeležijo povernje in je v to svrhu zbirališče v Narodnem domu točno ob 18. uri v nedeljo. Kroj sokolski po predpisu za jahače. Zdravo! Načelstvo.

o Nove razglednice je izdalo Sok. društvo v Mariboru ob priliki 10letnice razvitijske prapora. Slika predstavlja slavnostni spreved v Rušah na Vidovdan 1914 z župnišnim starejšinstvom na čelu Triglavanskim praporom in novim lastnim praporom. Originalno ploščo je postavil društvu na razpolago brat Weixl. — Razglednice toplo priporočamo, bratje in sestre in somišljeniki naših velikih idej uporabljajte jih vedno in povsod.

o Kor. okrožje MSZ ima letos skupni zlet na Plešivec (Sv. Uršulo) in sicer zajedno iz Slov. gradca, Guštanj, Prevalj in Orne. Odhod soboto 14. junija zvečer. Tudi drugi prijatelji Sokolstva, ki se bodo udeležili zleta, dobro došli. Ne-

deljo dopoldne v planinski koči okrožni sestanek. Zdravo!

Dvajsetletnica Sokola v Brežicah.

Sokol v Brežicah slavi 15. junija 11. 20letnico svojega društvenega obstoja. Kdor je poznal predvojne razmere v našem mestecu, ve, kako ogromno delo je Sokol dovršil v tem času, posebno še pred izbruhom svetovne vojne, ve pa tudi, kakše zapreke so se delale od strani narodnih nasprotnikov in takratne vlade da bi se društvo moralno in materijelno ugonobilo. Vsi mogoči koraki so se podvzeli že koj ob ustanovitvi, da bi se ista preprečila. A pritisk od strani Nemcev in vlade je odzval v brežičkih rodoljubih odločen odpor. Cela vrsta neustrašnih mož, njim na čelu danek že pokojni brat dr. Strašek i. dr. so znali vse te ovire premostiti in društvo se je ustanovilo leta 1904. Sokol, zavedajoč se velike naloge, ki čaka Slovence v bodoče, je začel zbirati okoli sebe vse narodne elemente ter jih vzpodbujal in krepil za boj v doseglo nacionalnih in še višjih ciljev. Koj ob početku štel je društvo 37 članov ter je število istih v dveh mesecih naraslo na 71. Tekom kratkega časa je navezalo društvo mnogo mlačenžev na sebe, ki so postali dobri in zavedni Slovani. Svoje delovanje pa je društvo razširilo tudi iz mesta na okolico, da pride tako v stik s kmetiskim ljudstvom. Kmalu je sklenilo društvo z okolici tako trdno zvezo, da je bila »Grenzfest«, kakor so nazivali Nemci Brežice, kar na mah obdana od odličnih borcev, ki so naskakovali pogermanjeno mesto. Sad neutrudljivega sokolskega dela so občutili prekmalu Nemci, ki so, da obdrže mestno zastopstvo še nadalje v svojih krempljih, s privolitvijo vlade izločili iz mestnega ozemlja precejšnje število slov. hiš, da so se tako otresli nevarnih nasprotnikov pri občini. Volitvah. Toda to je bil za Nemce le začasn uspeh, kajti ta nova krivica je podžgala Slovence le še bolj in približal se je čas obračuna še za pokojno Avstrijo, da ni izbruhnila svetovna vojna.

Dobro bo še v spominu ne samo brežičkemu, ampak tudi marsikateremu bivšemu slovenskemu, hrvaškemu in srbskemu Sokolu, s kakimi sredstvi so skušali sokolsko društvo v Brežicah uničiti. Leta 1914, tik pred izbruhom svetovne vojne, je obhajalo naše društvo svojo 10. letnico. Priprave za to proslavo so bile že izvršene. Nemci pa so si skrivoma meli roke ter se veselili bližajočega. In res, dan pred slavnostjo je prišel ukaz županstva, da je slavnost na mestnih tleh prepovedana. S to potezo so hoteli Nemci preprečiti slavnost ter obenem društvo materijelno uničiti. A Brežičani so se dvignili kot en mož ter še isti popoldan, celo noč in naslednji predpoldan pripravljali zletišče na novo določenem prostoru tik mesta. Ko so začeli prihajati zjutraj prvi gostje, so bila vsa dela do malega izvršena. Nemci so v onemogli jezi zbornali skupaj velearmado orožnikov in vojakov, da bi varni za njih bajoneti izzvali krvoprelitje. Kljub vsem nemškim mabinacijam pa se je vršila slavnost mirno in kar najveličastnejše. Iz vseh krajev Slovenije in Hrvaške so prihiteli Sokoli v Brežice in tudi drugega narodnega občinstva iz okolice se je zbralo na tisoče. Dan je bil prava manifestacija sokolske misli in slovanstva sploh. Ponosno je lahko zrl po 10 letih brežički Sokol na svoje delo, kajti ljudstvo je pokazalo s svojo udeležbo, da cení sokolsko delo in da stoji za sokolstvom kot en mož. Neizbrisne ostankejo vsem udeležencem, posebno Brežičanom, zgodovinske in proroške besede odličnega sok. in nacionalnega borca dr. Budisavljevića, ki jih je izgovoril takrat, kažoč na »Nemški dom«: »I ova kuća će pasti!« Prav kmalu so se uresničile njegove besede.

V osvobojeni domovini obhaja naše društvo letos svojo 20. letnico. Predpriprave so v polnem teku in poskrbljeno je, da se bo slavnost kar najsvetanejšje obhajala. Ker je med tem kupilo društvo tisti prostor, kjer se je vršila 10. letnica, se bo torej vršila 20. letnica kot prva prireditelj že na lastnih tleh. Vsa društva se pa prosijo, da se ozirajo na to prireditev ter se je po možnosti udeležijo v ravno istem številu kot pred 10.

let, posebno še radi tega, ker bo to nekaka predizkušnja za pokrajinski zlet v Zagrebu. — Zdravo!

Orjuna.

Orjuna Studenci-Maribor. Članstvu se naznanja, da posluje tajništvo odslej vsak ponedeljek in vsako sredo in soboto od 19. ure naprej v Narodnem domu. Tam se dobe od tajnika vsa potrebna pojasnila, se sprejema priglasbe in dr., ne pa v času, ko je tajnik zaposlen v priv. službi tekom dneva. Zdravo!

Skerličeva proslava. Orjuna Maribor-Studenci priredi v sredo, dne 4. junija 11. v proslavo 10-letnice smrti svojega velikega ideologa dr. Jov. Skerliča v Narodnem domu ob 20. uri zvečer predavanj, ki ga bo imel prof. Ribarič. Udeležba za članstvo obvezna. Vabimo pa na ta večer vse zavedno mariborsko občinstvo.

Ekonomška Orjuna. Dospeli so prospekti in subskripcijski listi in se dobe istotako v tajništvu, kjer se obenem sprejema in odpošilja tudi denar. Nacionalisti, podpirajte lastno osrednjo gospodarsko zadrugo! Kdor podpiše delež, ne podpre le naše organizacije, ampak absolutno varno in plodonosno naloži svoj denar. Zdravo!

Sport.

MO. Danes, 1. junija se vrši v Ptuj nogometna tekma med SK Ptuj : SK Celje. Sodnik g. Frankl iz Maribora.

Olimpijada v Parizu. Dne 28. tm. je nogometna tekma med Čehoslovaško in Švico končala z 1 : 1. — V sredo 29. maja je nogometna tekma Irska : Bolgarska končala z 1 : 0 v korist Irske. — V četrtek je Madžarska podlegla Egiptu (3 : 0) ter je s tem odpadla od nadaljnega tekmoovanja. Švedska je premagala Belgijo (8 : 1), Uruguay Zedinjene države (3 : 0), Italija Luksenburžane (2 : 0). — V petek 30. maja se je ponovila nogometna tekma med Čehoslovaško in Švico, ker je prva ostala neodločena. Zmagala je Švica z 1 : 0.

Izlet k Plitvičkim jezerom priredi o binkoštnih podr. »Sljeme« Hrv. plan. društva v Zagrebu. Odhod iz Maribora v soboto ob 17.55, prihod v Zagreb 22.57, odhod iz Zagreba z bakarskim vlakom ob 23.40 do Ogulina, a od tam z ličko železnico do postaje Rudopolje, odkoder je štiri ure hoda k Plitvičkim jezerom. Tu se bo s čolni prevozilo in pregledalo jezera ter podzemeljske jame. V ponedeljek 9. junija zvečer povratek od Rudopolja v Zagreb, tako, da se mariborski izletniki vrnejo v torek okrog 16. ure v Maribor. Od Zagreba do Rudopolja imajo izletniki preskrbljeno od HPD polovično vožnjo, a v Mariboru bi si petorica zamogla preskrbeti lastno polovično vožnjo. Pri Plitvičkim jezerih je preskrbljeno za stanovanje in hrano.

Fichtolin

Glavni depot v Sloveniji:

Za Ljubljano in okolico:
Dr. G. PICOLLI, lekarna, Ljubljana, Dumajška c.
Za Celje in okolico:
Mr. Ph. Fedor GRADIŠNIK, Celje, Cankarjeva c. 2.

Gospodarstvo.

Živinski selem v Mariboru 30. tm. Dagon 327 svinj in 2 kozi. Povprečne cene za komad: prasci, 5-6 tednov stari 162.50 - 225, 7-9 tednov, 250 - 350, 3-4 mesece 600 - 680, 5-7 mesecev 875 - 950, 8-10 mesecev 1125 - 1200, 1 leto stari 1600 - 1875 din. Mesne cene: kg žive teže 15 - 17.50, kg mrtve teže 20 - 27.75 din. Koze komad 200 - 350 Din. Kupčija živahna; porodanih

215 komadov. Kupei večinoma iz Dravske doline.

g Cene krme v Mariboru. Danes 31. tm. je bilo na mariborskem trgu zelo mnogo krme, zlasti sena in slame. Cene so bile sledeče: seno (100 kg) Din. 70 - 85.50, slama, ržena Din. 50 - 55, ovsena 40 - 50; žitne škope, snop Din. 250 - 3. Prodaja dobra, povpraševanje veliko. Kupei iz mesta in okolice.

g Novosadska blagovna borza 30. tm. Pšenica: baška, 300 - 355.5. Ječmen: baški 280 - 285. Turščica: baška, 225.5 - 227.5. Moka: »0« 460 - 480; »6« 340. Promet v pšenici je znašal 20 vagonov in v turščici 60 vagonov. Tendence nestanovitna.

g M. Humek, Domači vrt. Praktičen navod, kako ga uredimo, obdelujemo, in krasimo. To je naslov novi vrtnarski knjigi, ki je izšla v založbi Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani. S to knjigo, ki jo je spisal naš priznani strokovnjak, višji sadijski nadzornik Humek, je silno ustrezno potrebam vseh naših prijateljev in gojiteljev vrtnarstva, saj smo jo v tako priročni in pregledni sestavi že dolgo pogrešali v našem slovstvu. Vrlo prav bo došla pa tudi našim gospodinjskim in kmetijskim šolam, našim vrtnarskim in drugim tečajem, ki so istotako prav težko pogrešali potrebnih tiskanih navodil za pridelovanje vrtnih rastlin. Humekova knjiga nam v kratkih sestavkih opisuje vse, kar je neobhodno potrebno za uredbo in odelovanje domačega vrta. V svojem prvem delu obdeluje knjiga »splošno vrtnarstvo«, tj. uredbo domačega vrta, pripravo zemlje in gnojenje kakor tudi glavna vrtnarska opravila; v svojem drugem delu v »posebnem vrtnarstvu«, ki ga deli v zelenjadarstvo, sadjarstvo in v cvetličarstvo, pa obdeluje vse posamezne rastline, ki se goje na domačem vrtu. Knjiga je pojasnjena vrhutega z raznimi slikami. Ker je spisana v gladki in lepi slovenščini in ker prinaša toliko dobrih in potrebnih navodil, jo bo vsak ljubitelj napredka z veseljem prebiral, saj bo našel v njej vse, kar potrebuje za uspešno obdelovanje vrta. Kdor jo bo čital, bo našel tudi mnogo novega in praktičnih navodil za svoj vrt. Zato jo toplo priporočamo čitateljem v nakup.

Mornariški dnevi Jadranske Straže oziroma ogled Dalmacije.

Kot del mornariških dni priredi Jadranska Straža v času od 13. do 22. julija 11. potovanje svojih članov po Dalmaciji s posebnim parobrodom. Odhod je iz Sušaka in se obišče Kraljevico, Crikvenico, Baško, Rab, Šibenik ter znamenitosti in slabove na Krki. Dalje se ogleda Trogir in Split, kjer je svečani sprejem in druge svečanosti. Iz Splita se odpotuje v Gruž in ogleda Dubrovnik. Iz Gruža se potuje v Kotor in v Tivat; dalje Ecegnovi. Pri povratku iz Kotorskega zaliva se obišče Korčulo, Hvar, Vis, Komizno ter modro špiljo na otoku Biševo. Preko pri Zadru in odhod povratek v Sušak. V vseh večjih krajih se prirede za časa bivanja večje svečanosti, zabave, odkritja spomenikov 19 junakom mornarjem, lov na sardele, ogled arzenalov, industrij itd. Izletniki bodo imeli priliko spoznati vse prirodne lepote primorja, gospodarstva, kulturne in historične ustanove. Najzanimivejši program in cene se poizvedo v kratkem pri Jadranski Straži v Ljubljani, pri njenih podružnicah in pri Tourist-Office v Ljubljani.

Izpred sodišča.

Ne žalite orožnikov v službi!

Posesniški sin Jakob Merc v Repču, okraj Ptuj, je bil od žandarmerijske stanice pri Sv. Andražu v Leskovcu začelkom tega leta ovaden na okrajno sodišče v Ptuj radi prestopka zoper telesno varnost. Dne 21. februarja, ko je ovadeni že imel vabilo k glavni razpravi v rokah, je srečal na cesti v Svičah patrolirajočega orožnika Antona Fekonjo. Pri tej priliki je Merc očital patrolirajočemu orožniku, da je enkrat zasabil enega ribiča, mu odvzel mrežo in ribe, ponesel ribe v neko hišo v Tramburg ali Varejo, kjer so se peklo in da

Je v službi tam celo noč igral karte in opustil ovaditi dotičnega ribiča. Mero prizna svoje dejanje, pravi pa, da ne more trditi in nima prav nobenega dokaza za to, da bi orožnik zakrivil kako kaznjivo dejanje ali nerednost v službi. Okrožno sodišče je Merca obsodilo radi pregreška po § 104 srb. k. z. na 14 dni zapora.

100 din. radi enega dinarja.

Ključavničarski pomočnik Oton Leimsner v Studencih pri Mariboru, se je dne 17. februarja v gostilni Mir na Frankopanovi cesti branil plačati občinski davek na ponočni obisk gostilu. Radi tega je obvestila natakarka o tem magistratnega uslužbenca Simona Kosa. Ko je ta Leimsnerja pozval, da plača davek, ga je žalil z besedami: »Innen kenn ich eh schon von früher aus, was sind Sie, Sie sind ein Dreck, Schuft, das ist eine Schufterei«. Radi teh žalitev je Kos ovadil Leimsnerja policijskemu nadzorniku Tinta. Ko ga je slednji vprašal za ime, ga je Leimsner razžalil z besedami: »Innen geht mein Name einen Schmarren an.« Leimsner, ki prizna, da je žalil Kosa z besedami: »Sie sind ein Dreck, na ostale žalitve pa se baje ne spominja, je bil pred senatom obsodjen radi pregreška po § 104 srb. k. z. na 100 Din. denarne kazni.

Nasilna mesarja iz Radičeve republike.

Dne 3. februarja sta mesarska pomočnika Mirko Weis iz Zagreba in Stefan Križanič iz Karlovca, popivala v več gostilnah v Mariboru in Lajterspergu. Konečno sta prišla zvečer v Vlahovičovo gostilno v Mariboru, kjer sta grozila tam uslužbenemu mesarskemu pomočniku Strasserju. Gostilničar je nato zaprosil na stražnici za policijsko asistenco. Stražnika Kreftič in Matkovič sta se podala v Vlahovičovo gostilno ter z dobrega pregovaranja razgrajale, da se odstranita. Weis, ki je navidezno mirno odgovarjal stražniku Matkoviču, je istega nenkrat zgrabil za prsa, ga vrgel na tla, vrgel nanj še jedno mizo, nakar sta oba razgrajala pobegnili. Stražniki Mimica, Perko, Košuta, Mučič in detektiv Frudi so oba pobegla zasledovali ter ju v Majstrovi ulici dohiteli, hoteč ju aretirati. Aretaciji pa sta se zoperstavljala s tem, da sta mahalala z miznimi nogami, katere

sta odnesla iz Vlahovičeve gostilne, proti stražnikom. Pri tem je Križanič udaril stražnika Mimico po glavi, Penka pa po desnici roki. Weis in Križanič, ki se izgovarjata s pijanstvom, sta bila obsodena radi pregreška zoper zakon, oblastvo in javni red po § 93 srb. k. z. na 4 mesece zapora.

Krade na debelo.

19-letni, v Padeški vrh, okraj Konjice, pristojni hlapec Viktor Jerot je v začetku decembra 1923 delal pri posestniku Bührerju pri Sv. Lovrencu na Pohorju. Temu je bil uslužben kot hlapec Ivan Horvat. Jerot, ki je opazil, kje shranjuje Horvat svoj denar, je dne 3. dec. 1923, ko je bil Horvat odsoten, vlomil v njegov kovčeg in mu ukradel 850 Din. gotovine. Istega dne je dobil Jerot od Maksa Furmana pri Sv. Lovrencu na P. 40 D, da plača skladiščnino za 7 vreč otrobi na postaji Sv. Lovrenc n. P. Jerot pa si je ta denar pridržal in prilastil ter nato neznano kam pobegnil. Kakor se je ugotovilo naknadno, se je podal k posestniku Ferdinandu Žvikartu pri Sv. Antonu na Poh. Dne 8. aprila tl. je temu ukradel v času, ko je Žvikart spal, suknjo in denarnico s 1200—1300 D gotovine. Ko je izvršil to tatvino, je znova zbežal in se podal k Antonu Jevšovec v Dogoše. Temu je dne 15. aprila tl. ob priliki, ko so bili domači z doma odsotni, odnesel par čevljev, denarnico, samokres in majhno železno blagajno s 25 D gotovine. Jerot, ki svoja dejanja prizna, je bil pred okrožnim sodiščem obsodjen na 6 mesecev težke ječe.

Pri tatvini zasačena.

21-letni Jurij Romih in 15-letni Jožef Emeršič, oba hlapca v Juršincih, okraj Ptuj, sta dne 13. januarja vdrla v hišo Ivane Rižnar v Vitomarcih ter nameravala odnesti moško perilo in svinjsko kožo v skupni vrednosti 1600 K. Vlomilca, ki svoje dejanje priznata, sta bila pri tatvini zasačena. Obsodena sta bila radi hudodelstva poskušene tatvine in sicer Romih na 6, Emeršič pa na 3 tedne težke ječe.

Š Pevski zbor pekov priredi v nedeljo dne 1. junija veliko pomladansko veselico s plesom v gostilniškem vrtu g. Anderle v Radvanju. Spored pesmi je bogat in lep. Začetek ob 15. uri pop.

L. K.—s:

Beograd, Skoplje, Solun.

(Utisi s potovanja na gospodarsko konferenco v Skoplju.)

(Dalje.)

Na nekem vzvišenem kraju smo izstopili. Tam so nam razkazovali in pojasnjevali častniki, ki so bili osebno udeleženi pri tej velepomembni bitki. Predavanje je bilo zelo poučljivo in zanimivo, kako, kje in na kakšen način so bile srbske ozir. turške armade razporedjene. Srbske vojeve sile se niso dale glede števila niti od daleč primerjati s turškimi, a imele so nekaj, kar tudi mnogo zaleže: ljubezen in trdno voljo, osveščeni zaslužene brate v Makedoniji. Vsak posamezni vojak je čutil, da je tudi od njega odvisen uspeh ozir. neuspeh, zato pje resenčila ves svet ti sta naglica, s katero so se vrgli na Turke. Pred nami so stali tipični izrastki vrhov z imeni, ki so našim ušesom precej domača kakor: Kozjak, Lisac, Zebnjak itd. in za katerimi so ves čas bile zbrane turške čete, katerim je poveljeval »von der Goltz-paša«.

Ko nas je fotograf že posnel, smo zopet vsedli v avtomobile ter se peljali preko takratne bojne črte in mimo prej imenovanih tipičnih vrhov v selo Milana Nagenička, kjer je zgrajena nova šola s spominsko ploščo: Narodna šola Mlada Nagenička. Uspomeni izginulim ratnici: 1912. God. 1921. V šoli smo si ogledali tudi vse polno slik padlih na bojnem polju, ki so mladini za vzgled. Po ogledu smo bili povabljeni v spodnje prostore na priprsti, a tem bolj pristrani prigrizek, kjer se je na prigovor gosp. Lenarčiča nabralo nekaj tisočev Din. za šolske otroke-sirote, kateri se poznajo po črnih čepicah, tako dečki, kakor tudi deklice.

Na deželi smo najbolj opazili tisto zlato srce in dušo srbskega seljaka, ki je bil dolga stoletja v robstvu, a ni nikdar izgubil nade v odrešenje in boljšo bodočnost. Znašli smo se tudi s par seljaki, kateri so bili preteklo leto na poučnem potovanju po naših krajih in eden se je še prav dobro spominjal našega Narodnega Doma. Ko so nam pred šolo skupno s seljaki naslikali, smo se

vrnili v Kumanovo in šli v katedralo, kjer je skopljanski vladika ob asistenci 14 popov opravil slavnostni parastos za padlimi junaki. Gotovo nas je bilo, vsaj med Slovenci in Hrvati, 9 desetih takih, ki ne damo posebno mnogo na verske obrede, a videli smo, kako bi se dvignil pri nas verski čut, ako bi bila tudi naša cerkev narodna.

Včasih sem smatral srbskega častnika za konservativca, starokopitneža, ker se je na vse načine prekrizeval in pripogibal; sedaj se ne čudim več, ker sem slišal in videl delovanje srbske duhovščine. S kakšnim ognjem domovinske in narodne ljubezni nas je vladika v cerkvi nagovoril kot predstavnike našega gospodarstva, kako srčno je govoril o veliki naši etični od skrajnega severa do skrajnega juga, ktera bode srečna, ako bomo edini, ne samo prijatelji, temveč brajce. Kakor oni na jugu potrebujejo industrijskih proizvodov, a imajo in bodo vedno več nudili poljedelskih. Nikar ne mislite, da nas je strašil s pekлом in tolažil z nebesi, kaj šel! Prišel je v božjem imenu, pa je prišel takoj na realna, gospodarska tla itd. ter zaključil: U to pomozi Bog!

Škoda, da ni bilo poleg naših prej imenovanih avtonomistov, gotovo bi se jih kaj prijelo.

Venec se je nato blagoslovil in v slavnostni procesiji nesel na pokopališče, kjer se je položil na spomenik. Napis na njem je sledeči:

Kumanovskim herojima, padlima u borbama na Kumanovem 1912 g. Junačkim pobedama Kosovo osvobodite, braću oslobođite i Dušanovo čerstvo običište
Slava Vam.

Napis na venen: Posebnici II. konferencije privredbenih korporacija kraljevine SHS u Skoplju 10. i 11. maja 1924.

Na drugi strani: Herojskemu uspomeni kumanovskih junaka.
(Dalje prihodašči)

OPALOGRAPH

Samoprodaja „Opalographa“
Originalne pripadke dobite SAMO pri!
IVAN LEGAT Maribor
Vetrinjska ulica št. 30,

specijalna popravilnica za pisarniške stroje.
Prodaja novih ter rabljenih pisalnih strojev.
Zastopnik se išče. 1176

Jugoslovanska hranilnica in posojilnica
Maribor, Frankopanska ul. 17

sprejema hranilne vloge po 10% eventualno po 12%, po dogovoru še več. Sprejema v depot proti potrdilu obveznice 7% državnega investicijskega posojila; realizira kupone in daje eventualno na te obveznosti posojila. Natančnejša pojasnila dnevno (razun sobote, nedelje in praznikov) od 18. do 20. ure v zadržni pisarni, Frankopanova ulica 17, Maribor.
MARIBOR, dne 26. maja 1924.

Za odbor:

JARN, S. R.,
t. č. predsednik.

KLUB-BAR

1.—15. junija
Wellmonduo
American coloured entertainers
CLARE BURGHARDT
ICE TEJE
MARY CLER.

Začetek ob 11. uri.
Vstop prost. 366

Ugodno kupite

kravate, srajce, klobuke, čepice, robce, nogavice, palice, in parfumerijo v modni trgovini

B. Veselnevič & Ko.
Maribor, Gosposka ulica 26
= Najlepše novosti =
128

Ne zamudite

si ogledati krasno izbiro novo došlega perila, klobukov, nogavic itd. Cene brez konkurence!

O. MEDICA
Gosposka ulica 15.
556

Lepa hiša na Pobrežju

s 3 sobami in 2 kuhinjama, z malim gospodarskim poslopjem in približno pol ora la vrta se za ugodno ceno proda. Proda se tudi elektr. glasovir. Poizvedbe daje g. dr. Anton Mulej, odvetnik v Mariboru, Aleksandrova c. 30. 1182

Podpirajte sokolski tisk!

Urška, al' že veš

da je dobil
A. VICEL, MARIBOR
Glavni trg št. 5
emilirano težko posodo znamke „Goliath“ in lažje vrste, žeskoslovaškega proizvoda, pločevinasto in lito posodo, porcelanasto, kameninasto in stekleno robo najbolje vrste. Vse kupuje pri njem; zato hiti, da ne zamudiš. 40—4

ZA BIRMO

se priporočajo fotografski ateljeji:

I. kategorija

C. Majer, Gosposka ul. 39
Makart, Gosposka ulica 27
L. Kieser, Gregorčičeva ul. 20
V. Vlašič, Gosposka ul. 23
J. Wagner, Slovenska ul. 4

II. kategorija

F. Dolenc, Meljska cesta
Japelj, Koroška cesta 1
Grafika, Frankopanska cesta

Glasom zadnje seje združenih fotografov v Mariboru veljajo za vse navedene ateljeje enotne cene.
Združeni fotografi v Mariboru.

Podpirajte slovensko tvrdko!

Pozor! AUTO Pozor!

Oglejte si našo izložbo Maribor, Aleksandrova cesta 19,

kjer so stalno razstavljeni novi in stari avtomobili svetovnih znamk. Istotam so na prodaj tudi motorna kolesa, radioaparati, pisalni stroji i. t. d.

Teoretičen in praktičen pouk v vožnji z avtomobili.

Izvoženi, toda dobro ohranjeni avtomobili se prevzamejo v komisijonarno prodajo. Strogo rečna, solidna in točna postrežba.

A. STOINSCHEGG, R. PELIKAN
Maribor Aleksandrova cesta 19 976

Mala oznanila.

Pohišstvo

Martini izdelkov za spalno in jedilno sobo najceneje v zalogi Sereer in drug, Maribor, Vetrinjska ulica šte. 2. 106

IVAN LEGAT, Prva specialna popravilnica za pisarniške stroje. Samoprodaja najboljšega raznozvalnega aparata „Opalo-graph“ ter njegovih pripadkov. Predaja novih ter rabljenih pisalnih strojev, kopirnih strojev, registriranih blagajin, oglednega papirja, barvnih trakov, večnega papirja, voščenih barvil, itd. Maribor, Vetrinjska ul. 30. 1175 7-1

Inžirska podoficirska šola v Mariboru, Frankopanova ulica 52, išče **perfektno kuharico**. Nastop takoj. Plača po dogovoru. 1172 2-1

Pastreznica, poštena in delavna, za hišna dela se sprejema za popoldan. Plača 700 K in hrana. Vpraša naj se v Jurčičevi ulici 8, II. nadstropje. Stojec. 1173

Za pisarja oziroma pisarniške posle skladništva ali slično tudi kod vodja dela, išče službo, bišil obični tajnik srednjih let, samki, vešč slovenskega, nemškega in madžarskega jezika, perfektni tudi v pisavi hrvaščine zadostno. Nastop takoj. Ponudbe pod „F. M.“ na upravo lista. 1170

Pomočnik spicerijske kolonijalne stroje bil že kot vodja, vešč slovenskega, nemškega ter madžarskega jezika, išče takoj službo, ako mogote v eno trgovino. Cenjene ponudbe na Russica Sandor, Murška Sebota. 1165 3-2

Inteligentne mlade pomožne delavke za čisto in mirno delo išče za takoj „Volta“ d. d., Maribor. 973

23-letni mladenci, vojašine prosti išče službo. Zmožen slovenskega, srbskega in nemškega jezika ter cirilice in strojopisja. Gre tudi kot navadni delavec. Cenjene dopise pod krito „Reven“ na upravo „Tabora“. 1166

Čevljar, ročno delo, moski od 315 D, ženski od 180 D naprej na prodaj. Naročila pomeji iz najboljšega materiala po najnižjih cenah pri Francu Neubauer, čevljar, Maribor, gornja Gosposka ulica št. 33. 1166

Otroški voziček „Brenabor“, malo rabljen na prodaj. Vprašati: Trstenjakova ulica 18, I. nadstropje. 1168 2-1

Dva gospoda se sprejemata na stanovanje in hrano. Frankopanova ul. 8, vrata 1. 1167

Nov živalni stroj na prodaj. Koroška ul. 106. 1174

Otroški voziček na prodaj. Hochwald, Glediška ulica št. 2. 1179

Mesečne sobe z dvema posteljnima ločeno. Ponudbe na upravo lista pod „1181“. 1181

11 v volovskih stajanjih z krasno opremljeno sobano sobo z glasovirjem (električni les). Sodna ulica 25, pritličje, vrata 3. 1178

Zamenjam krasno posodno stanovanje z vrhom komforta v središču mesta proti troškovnemu stanovanju (eventualno 2 sobi in mali kabinet). Kupčija se pri: Oglašnem zavodu Vornik, Slomškov trg št. 16. 1186

Kam pa danes? Vsi na „Piznido“, gori je vinotoč, izbuna kapljica. Kraven izlet. 1187

1188 obsejajo iz 8 stanovanj, vrhom in sadnim vrhom, s pripadajočim gospodarskim posejkom v Studenih pri Mariboru, priprazno za kako ostanje ali za gostilno zelo ugodno prodaj. Kupci stanovanje 2 sob in 2 kuhinji takoj na razpolago. Naclov v upravi. 1169

Moderno in higijensko urejeni brivski salon Fr. Novak, Aleksandrova cesta 22, se cenj. občinstvu priporoča, prvovrstna postrežba, gg. gostom in abonentom na razpolago predalnik za lastno brivno orodje. Uradnikom in poduradnikom v predplačilu popust. 2622 50-50

Svarilo! Podpisani svarim vsakogar pred nakupom perila od mojega sina. Dalje izjavljam, da nisem plačnik za posojila oziroma dolgov, ki bi jih imenovali napravil na moje ime. Andrej Petek, izdelovalnica perila, Koroška cesta št. 17. 1188

Popravilo čevljev brez izjeme kakor tudi vsa narečila po meri sprejema čevljarica delavnica R. Monjac, Jurčičeva ul. 9. Cene zmerne! Postrežba točna! 1045 10-7

Umivalnik s plošče in ogledalom 1000 D, šivalni stroj, spalnica, omare trdi in mehki les, postelje, mize, stolice, kuhinjske kredence, etagera za knjige, divan, otomana, perje in drugo na prodaj. Vprašati: Rotovski trg 8, I. nadstropje, levo. 1177

Kdo menja pod zelo ugodnimi pogoji stanovanje aveh sob v bližini Aleksandrove, Krekove ali Gregoričeve ulice s stanovanjem obstoječim iz ene sobe in kuhinje na Koroški cesti. Ponudbe pod „Velika ugodnost“ na upravo „Tabora“. 1158 3-3

23 m3 rezanega lesa la 570 m dolg in 20 do 25 mm debel šest, okroglih marmornatih miz, ena tečilna miza in različno po ceni na prodaj na Aleksandrovi cesti št. 31, J. Pučko. 1153 2-2

Novo pohišstvo takoj na prodaj. Wildenrajdnerjeva ul. 16, II. nadstropje, vrata šte. 6. 1149 3-3

Zamenja se lepo stanovanje (5 sob, kuhinja, kopalnica in predsoba ter ostale pritlikline) v središču mesta tik Glavnega trga za vsaj enako veliko v bližini parka, z vsaj nekaj vrta. Ponudbe pod „Zamena“ na upravo „Tabora“. 1158 3-3

Stanovanje 2 ali 3 sob s priključniki v novegradbi išče zaseben uradnik. Ponudbe na upravo lista pod „Visoka namemina“. 5-5

Ne vsakdo

temveč le, kdor hoče imeti lepe in zdrave zobe, uporablja

„ITO“
zobno kremo.

Dobi se povsod!

Karol Preis
Maribor
Gospodarska ulica št. 20
(Koroška ulica št. 118)

Sandale

(z dvojnimi podplatoma)
Majice, perilo, palice,
dežnike, plašče i. t. d.

nudi po konkurenčni ceni

Jakob Lah, Maribor, Glavni trg št. 2.

2165

iv. Kravos, Maribor

Aleksandrova 13 Telefon 207 Slomškov trg 6

Usnjate torbice in kovčke za potovanje v vseh veličinah kakor tudi spalne in damske torbice, listnice, tobačnice itd. Nahrbtniki za šolarje, planince itd. Usnjate **gamaše**. Ovrtniki, nagobniki, biči in vrvice za pse, gove, kožice in šetke za kočije prati. **Dežne ponjave** (plahte) za vozove in konje v vseh velikostih. Razni okovi za konjske opreme v nikelnu, medij, peniklovano ali črno lakovano. **Gonilni jermeni** iz la usnja, kakor tudi šivalni in vezalni jermeni.

Vsa v jermenar., sedlar. in torbarsko stroko spadajoča popravila se sprejmejo in po možnosti hitro izvršijo.

715

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D.D. V LJUBLJANI

prodaja premog iz

SLOVENSKEGA PREMOGOVNIŠTVA

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

INOZEMSKI PREMOG IN KOKS

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča češkoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in briquete

4-11

Naslov:

385

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D. V LJUBLJANI
Miklošičeva cesta 15/II.

iv. Kovačič, Maribor

Koroška cesta šte. 10 — Nasproti Cirilove tiskarne
TRGOVINA STEKLA IN PORCELANA
STEKLARSKA DELAVNICA

Velika zaloga stekla, porcelana, šipe za okna, ogledala, vsakovrstne posode, svetilke itd. — Vse po najnižji ceni.

Točna in solidna postrežba
Poskusite in prepričajte se

Edina slovenska tvrdka te stroke v Mariboru

Vremenski preroki.

Ob Vidovem tvoja
če streha se lupi,
opeke ti v Račju
kar hitro si kupi.

Če seno ti z dežem
star Peter poliva,
Opekarna tam v Račju
ti senik pokriva.

Če sveti Elija
ti streho zažgal je,
po strešno opeko
te v Račje poslal je.

BERSON

gumijeve pete in podplate

Vam mora Vaš čevljar pribiti na Vaše čevlje, ker s tem si ne samo, da si prihranite denar, si ohranite tudi noge in obuvalo.

706

Slov. lovsko društvo, podr. Maribor.

Redni letni občni zbor

se vrši dne 11. junija 1924 v restavraciji Narodnega doma ob 14. uri s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo odbora; 2. poročilo pregledovalcev računov; 3. volitev odbora in pregledovalcev računov; 4. slučajnosti.

Razglas.

Po odredbah gospoda ministra pravde z dne 13. februarja 1923, S. br. 10.325, in z dne 8. februarja 1924, S. br. 958, se bo na javni licitaciji prodajala celokupna imovina nemške državljanke Berte Weiler-jeve v Mariboru.

Imovina sestoji:

1. iz posestva vl. št. 185, kat. obč. Koroška vrata v Mariboru, ki obsega a) stavbno parcelo št. 149, stanovanjska hiša v Mariboru, Čopova ulica št. 5 in b) zemljiško parcelo št. 29, 7 vrt; 2. iz prečiščne imovine popisane v posebnem seznamu, ki je pri državnem komisarju Ivanu Družoviču v Mariboru, Tržaška cesta 47 interesentom v pogled.

Celokupna imovina se bo prodajala po javni ustni licitaciji v hiši št. 5, Čopova ulica v Mariboru, dne 8. julija 1924. Licitacija se prične ob 9. uri in konča ob 12. uri. Vzklicna cena znaša 350.000 dinarjev.

Vsak licitant mora pred licitacijo položiti varščino v znesku 10%, vzklicne cene pri davčnem uradu v Mariboru in sicer v gotovini ali pa v državnih vrednostnih efektih ter voditelju licitacije pred nje pričetkom izročiti izvirno pobotnico o položeni varščini.

Prodaja je za zdražitelja veljavna takoj, za državo pa šele, ko jo odobri gospod minister pravde.

Licitanti ne smejo biti osebe, ki jih izključuje člen 40. uredbe o imovini neprijateljskih podanikov z dne 21. junija 1920 Ur. l. št. 284.

Podrobnosti glede imovine, ki jo je prodati, se lahko pozvedo pri državnem komisarju Ivanu Družoviču, privatnem uradniku v Mariboru, Tržaška cesta št. 47, eventualno pa tudi pri sekciji za sekvestre v Ljubljani, Turjaški trg št. 6.

Ministrstvo pravde, sekcija za sekvestre.

V Ljubljani, dne 27. maja 1924.

Šef Sekcije:

Zamida s. r.

Ivan Belle

V globoki žalosti naznanjamo vsem prijateljem in znancem da je naš nad vse ljubljani soprog, oče, brat, svak in strček, gospod

kmetijski svetnik, ravnatelj drž. kmet. šole v St. Jurju ob juž. žel., imejitelj reda sv. Save III. kl., občinski odbornik, član in funkcionar številnih gospodarskih organizacij itd. v petek, 30. maja ob 14. uri v starosti 57 let, previden s tolažili sv. vere, po dolgi mučni bolezni v graški bolnici mirno v Gospodu zaspal. Truplo nepozabnega pokojnika se prepelje v St. Jurij ob juž. žel.; dan pogreba se objavi pozneje.

V St. Jurju ob juž. žel., dne 31. maja 1924.

Žalujoči ostali.